

Wie de schoen past!

Nazorg op rekenkamerrapporten

Eindrapport

Rekenkamercommissie Coevorden

- drs. A.J.M. Smale, voorzitter
- mr. H. Haan, plaatsvervangend voorzitter
- mr. J. Riddersma
- J. IJpma
- A.T.M. Hoogeveen

Ambtelijke ondersteuning rekenkamercommissie:

- H. Lomulder
- dr. C.H. Horstmeier

Opstellers rapport:

- mr. H. Haan
- dr. C.H. Horstmeier
- drs. A.J.M. Smale

Adres:

Gemeente Coevorden
Rekenkamercommissie
Postbus 2

7740 AA Coevorden

T 14 0524

E rekenkamer@coevorden.nl

I www.coevorden.nl/rekenkamer

Coevorden, juli 2014

Inhoudsopgave

I. BESTUURLIJKE NOTA	2
1 INLEIDING	2
1.1 Aanleiding en achtergronden onderzoek.....	2
1.2 Vraagstelling en afbakening	2
1.3 Aanpak.....	3
2 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	4
2.1 Conclusies.....	4
2.2 Aanbevelingen.....	6
3 BESTUURLIJK WEDERHOOR DOOR COLLEGE	7
4 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE	8
II. BEVINDINGEN EN BIJLAGEN	9
4 Bevindingen	9
4.1 Een goede raad. De kaderstellende rol van de Coevorder gemeenteraad (raadsbesluit: 30 juni 2009).....	9
4.2 En nu de tonnage nog. De haven: het Regionaal Overslagcentrum Coevorden (ROC). (raadsbesluit: 30 juni 2009).....	11
4.3 Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening (raadsbesluit: 20 mei 2010)	15
4.4 Meer raad voor ICT. Onderzoek naar de sturings- en controle-mogelijkheden van de gemeenteraad op ICT-kosten in Coevorden (raadsbesluit: 21 december 2010)	17
4.5 Bezwaarlijke termijnen: tijd voor een heroverweging! Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften (raadsbesluit: 31 mei 2011).....	20
4.6 De doelmatigheid van het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden (raadsbesluit: 6 december 2011).....	29
4.7 Grafrechten in Coevorden (raadsbesluit: 6 december 2011)	33
4.8 Lokaal inkopen (raadsbesluit: 18 september 2012)	35
BIJLAGE 1: RAADSDISCUSSIE OVER NAZORG-RAPPORT 2010	39
BIJLAGE 2: LIJST VAN GERAADPLEEGDE PERSONEN	40

I. BESTUURLIJKE NOTA

1 INLEIDING

1.1 *Aanleiding en achtergronden onderzoek*

Alle rapporten die de rekenkamercommissie aan de raad aanbiedt, bevatten aanbevelingen. De rekenkamercommissie richt deze aanbevelingen in het algemeen aan het college of aan de raad; zelden aan de griffie of aan de ambtelijke organisatie onder het college. De ambtelijke organisatie is echter wel belangrijk: raad en college hebben bij veruit de meeste aanbevelingen de organisatie nodig voor de uitvoering.

In het bestuurlijk wederhoor kan het college melden, welke aanbevelingen het overneemt. In het rapport stellen de bevindingen en conclusies van de rekenkamercommissie, in combinatie met het bestuurlijk wederhoor van het college, de raad in staat om een afgewogen besluit te nemen, welke aanbevelingen hij overneemt. Als de raad in een raadsbesluit een aanbeveling overneemt, dient deze aanbeveling uitgevoerd te worden.

Dit is een 'nazorgonderzoek'. De Rekenkamercommissie Coevorden onderzoekt hierin, in hoeverre raad en college de raadsbesluiten hebben uitgevoerd, waarin de raad aanbevelingen uit eerdere rekenkamerrapporten heeft overgenomen. Het einde van de raadstermijn in maart 2014 is een goed moment voor een dergelijke bestandsopname.

De Rekenkamercommissie Coevorden ziet op drie gronden aanleiding voor dit onderzoek.

1. Het is nuttig om te zien, welke aanbevelingen wel en welke niet, of deels, uitgevoerd zijn. Op basis van een dergelijke inventarisatie hoopt de rekenkamercommissie patronen te vinden, om de kwaliteit van de eigen aanbevelingen te verbeteren.
2. Het is nuttig om te bezien, of de aanbevelingen goed hebben aangesloten bij de doelgroepen: raad, college en ambtelijke organisatie. Mogelijk zijn aanpassingen in de wijze van aanbevelen wenselijk.
3. Mocht blijken dat een aanbeveling niet of deels uitgevoerd is, dan kunnen de raad of het college dit laten herstellen.

Dit betekent dat zowel voor raad, college, ambtelijke organisatie, als voor de rekenkamercommissie, dit rapport inzicht kan bieden in hun huidige omgang met (rekenkamer)-rapporten. Vandaar de titel van dit rapport: Wie de schoen past, trekke hem aan.

1.2 *Vraagstelling en afbakening*

De Rekenkamercommissie Coevorden is opgericht in 2006 en heeft aan het eind van de bestuursperiode 2006-2010 een eerste nazorgonderzoek uitgevoerd. Toen was de focus, in hoeverre college en ambtelijke organisatie de overgenomen aanbevelingen uitgevoerd hadden. Dat is in dit nazorgrapport niet veranderd. Wel nieuw is dat voorliggend rapport ook de uitvoering van aanbevelingen onderzoekt die aan de raad zelf gericht waren, waardoor de raad, respectievelijk zijn eigen ondersteuning (de griffie), verantwoordelijk voor de uitvoering waren.

Bij het voorgaande nazorgrapport hanteerde de rekenkamercommissie een criterium, dat raad en college bij de raadsbehandeling van dit rapport hebben overgenomen en aangescherpt (zie bijlage 1). Zij hebben destijds vastgelegd, dat binnen 1 jaar na de raadsbehandeling van een rapport de uitvoering van de aanbevelingen afgerond dient te zijn en dat het college eventuele afwijkingen aan de raad meldt. De rekenkamercommissie gaat er daarom ook in voorliggend rapport van uit, dat normaliter een aanbeveling binnen een jaar na het raadsbesluit erover uitgevoerd is.

Het vorige nazorgonderzoek richtte zich op de eerste vier rapporten van de rekenkamercommissie: Quick scan Bestuursprogramma "Coevorden werkt 2006 – 2010", Inkoop, Bouwvergunningverlening en Privatisering sportaccommodaties. Dit nazorgonderzoek richt zich op de rapporten 5 tot en met 13, waarbij 5 tot en met 8 al in de raadstermijn 2006-2010 zijn uitgebracht:

5. "Een goede raad. De kaderstellende rol van de Coevorder gemeenteraad" (2009)
6. "En nu de tonnage nog. De haven: het Regionaal Overslagcentrum Coevorden (ROC)" (2009)
8. "Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening gemeente Coevorden" (2010)
9. "Meer raad voor ICT. Onderzoek naar de sturings- en controle mogelijkheden van de gemeenteraad op ICT-kosten in Coevorden" (2010)
10. "Bezwaarlijke termijnen: tijd voor een heroverweging! Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften" (2011)
11. "De doelmatigheid van het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden" (2011)

12. "Grafrechten in Coevorden" (in samenwerking met Concerncontroller Coevorden, 2011)
13. "Lokaal inkopen" (in samenwerking met Rekenkamercommissie Hardenberg, 2012)

Het zevende rapport was het nazorgonderzoek uit 2010 ("Veel wel, een deel nog niet. Uitvoering van raadsbesluiten over rekenkamerrapporten 2006-2009"). Dit rapport maakt geen deel uit van het huidige rapport. Immers, als de uitvoeringscontrole van destijds nu herhaald zou worden, zou een in principe oneindige cirkel van controle op controle ontstaan. Het rapport over de biovergister aan het Alte Picardiëkanaal is te recent uitgebracht, om al genoeg over de uitvoering van de aanbevelingen te kunnen zeggen. Ook dit blijft daarom buiten beschouwing.

Aanbevelingen die de raad bij de behandeling van een rekenkamerrapport niet overgenomen heeft, maken evenmin deel uit van dit onderzoek.

Het doel van dit onderzoek is om de raad en de rekenkamercommissie inzicht te geven in de uitvoering van die aanbevelingen, die de raad overgenomen had. Dit leidt tot onderstaande onderzoeksvraag:

Wanneer en in hoeverre zijn de aanbevelingen die de raad overgenomen heeft, daadwerkelijk ingevoerd en in hoeverre heeft de gemeente de prestaties gerealiseerd die deze aanbevelingen beoogden?

Het is verhelderend om de realisering van de prestaties die de aanbevelingen beogen, als een input-output-schema te analyseren. Daardoor wordt duidelijk, dat de termijn van één jaar waarbinnen de gemeente geacht wordt om de aanbevelingen uit te voeren, zich op de gemeentelijke prestaties ('output') richt. Het maatschappelijk effect dat met die gemeentelijke prestatie beoogd is, kan een langere termijn nodig hebben en hoeft dan nog niet bereikt te zijn. Om de maatschappelijke effecten te bepalen, zou een inhoudelijk nieuw onderzoek nodig zijn. Dit valt daarom buiten het bereik van dit nazorgonderzoek.

Figuur 1: Input-output-schema beleid

Input	→	throughput	→	output	→	outcome
Overgenomen aanbeveling		Beleidsvorming: bijv. opstelling Plan van Aanpak, herziening verordening, etc.		Gemeentelijke prestaties: bijv. kortere termijnen, nieuwe verantwoordingswijze, etc.		Maatschappelijk effect: bijv. lagere lasten, betere participatie, groter burgersvertrouwen, etc.

1.3 Aanpak

De rekenkamercommissie heeft dit onderzoek zowel op dossieronderzoek, als op interviews gebaseerd. Zij heeft het onderzoek in eigen beheer uitgevoerd. De rapportage is onderverdeeld naar de rapporten waaruit de raad de aanbevelingen overgenomen heeft.

Om de belasting van het ambtelijk apparaat zo klein mogelijk te houden, heeft de rekenkamercommissie dit onderzoek anders dan gebruikelijk aangepakt. Zij is dit onderzoek na de zomervakantie van 2013 informeel gestart. Normaal gesproken vraagt zij documentatie over het onderzochte beleidsterrein op, dit maal heeft zij zo veel mogelijk zelf de benodigde informatie gezocht. Zij heeft aldus zelf het eerste deel van het onderzoek gedaan en heeft de overzichtstabel niet alleen gevuld met de aanbevelingen die de raad heeft overgenomen, maar ook met de stand van zaken op de uitvoering van deze aanbevelingen, zoals die aan de rekenkamercommissie bekend was. Vervolgens heeft de rekenkamercommissie deze eerste tabel ter controle aan de betrokken ambtenaren voorgelegd en daarbij gericht gevraagd naar ontbrekende informatie.

Op basis daarvan heeft zij een concept-nota van bevindingen opgesteld, die zoals gebruikelijk aan de ambtelijke organisatie voor wederhoor is voorgelegd, als check op de gerapporteerde feiten. Vanaf dat moment is het rapportageproces verlopen zoals gebruikelijk. De rekenkamercommissie heeft de nota van bevindingen op basis van het ambtelijk wederhoor aangepast, conclusies en aanbevelingen vastgesteld en dit geheel voor bestuurlijk wederhoor aan het college aangeboden. Na ontvangst daarvan heeft zij het rapport gecompleteerd met een nawoord en aan de gemeenteraad aangeboden.

2 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

2.1 Conclusies

In deze conclusies vatten wij de bevindingen samen door te analyseren: Wat was het probleem, wat was de hoofdlijn van de aanbevelingen en wat is daarmee gedaan?

Bij de beoordeling of een aanbeveling gerealiseerd is, heeft de rekenkamercommissie steeds geprobeerd van de geest van de aanbeveling uit te gaan en niet van de letter. Immers, op het moment dat de raad aanbevelingen overneemt, beginnen deze te verouderen. De omstandigheden waarin die aanbevelingen uitgevoerd moeten worden, kunnen veranderen. Het is verstandig als het college en de ambtelijke organisatie daarop reageren.

2.2.1 Hoofdconclusie

Bij de acht onderzochte rapporten van de rekenkamercommissie uit de jaren 2009 tot en met 2012, zijn de aanbevelingen in het algemeen adequaat uitgevoerd. Daarbij heeft de uitvoering van de aanbevelingen in het algemeen meer tijd nodig gehad dan het ene jaar, waarvan de rekenkamercommissie in dit Nazorrapport (en het vorige) is uitgegaan. De verbetering gaat vaak stapsgewijs.

Opmerkelijk is dat uitsluitend die aanbevelingen uitgevoerd zijn, die aan het college gericht waren. Van de aanbevelingen aan de raad is geen enkele uitgevoerd. Bovendien heeft de raad incidenteel de *voortgang* in de uitvoering van overgenomen aanbevelingen besproken. Dit was stelselmatig naar aanleiding van voortgangsrapportages die het college aan de raad verstrekt had. De raad heeft niet actief naar dergelijke voortgangsrapportages geïnformeerd, als deze uitbleven. De raad neemt kortom zowel voor de uitvoering van aanbevelingen als voor de voortgangsrapportage daarover geen initiatief en maakt zich afhankelijk van het college. Anderzijds heeft het college onvoldoende gebruik gemaakt van de bevoegdheid die hem op grond van de Gemeentewet (artikel 160) toekomt, om de raad in de gelegenheid te stellen de uitvoering van de aanbevelingen in de rekenkamerrapporten te kunnen monitoren.

Samengevat op een vijfpuntsschaal (--, -, +/-, +, ++) is de stand van zaken bij de uitvoering van de aanbevelingen als volgt verdeeld over de rapporten:

Rapport	Volledig	Groten-deels	Deels	Niet	Onbekend	Totaal	Gemiddeld
Kaderstelling (2009)				4		4	--
Regionaal Overslagcentrum Coevorden ROC (2009)	3	3	1	2		9	+
Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening (2010)	1		1	2		4	+/-
Meer raad voor ICT (2010)	3	3	2	2		10	+
Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften (2011)	6	2	4		1	13	+
Re-integratiebeleid (2011)	4	2				6	++
Grafrechten (2011)	3			1		4	+
Lokaal inkopen (2012)	4	2				6	++
Totaal	24	12	8	11	1	56	+

2.2.2 Deelconclusie: Kaderstelling (2009)

De belangrijkste conclusie in dit rapport was, dat de Coevorder gemeenteraad overwegend goed kaders stelde. De rode draad van de vier aanbevelingen was, dat de raad beter zou moeten kiezen wat hij wil en wanneer. Opmerkelijk genoeg is geen enkele van de vier aanbevelingen uitgevoerd die de raad bij dit rapport heeft overgenomen. De raad heeft dit kennelijk nagelaten.

Daarnaast beval het originele rapport de raad aan om zich sterker door de griffie te laten ondersteunen. De rekenkamercommissie heeft niet kunnen vaststellen dat de toenmalige griffier zich daarna ingespannen heeft om de aanbevelingen die de raad vastgesteld had, te helpen realiseren.

2.2.3 Deelconclusie: Regionaal Overslagcentrum Coevorden ROC (2009)

De hoofdlijn in de aanbevelingen was dat de raad over grote projecten en verbonden partijen zoals het ROC beter en regelmatig informatie zou moeten ontvangen, om op die manier zijn controlerende en kaderstellende rol beter te kunnen vervullen. Het college van B&W heeft dit uitgevoerd en informeert inmiddels inderdaad de raad adequaat. Opmerkelijk is dat

ook bij dit rapport de aanbeveling die zich rechtstreeks tot de raad richtte (volgnummer 12), door de raad niet is uitgevoerd.

2.2.4 Deelconclusie: Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening (2010)

De hoofdlijn in de aanbevelingen was om bij vergunningaanvragers hun verwachtingen te 'managen' door hen vooraf over en tijdens de aanvraag over verloop en mogelijke uitkomst van de aanvraag te informeren. Deels is dit opgeschort in afwachting van modernisering van de ICT – die op haar beurt weer van wetswijzigingen (WABO) afhankelijk is. Deels voert de gemeente dit uit, door los van deze ICT-modernisering de aanvrager te informeren.

2.2.5 Deelconclusie: Meer raad voor ICT (2010)

De hoofdlijn van de aanbevelingen was dat raad en college drie zaken moeten afspreken:

- 1: op welke manier de raad bij het gemeentelijke beleid voor ICT betrokken wil zijn;
- 2: wat de raad daarvoor wil weten;
- 3: hoe kan het college aan die behoefte concreet voldoen?

De raad heeft in december 2010 over deze aanbevelingen besloten. De raad heeft precies binnen de norm van 1 jaar, in december 2011, de ICT-rapportage "Het Fundament" vastgesteld. Dit was een belangrijke stap in de uitvoering van deze aanbevelingen. De gemeentelijke Begrotingen en Jaarrekeningen die daarop volgden, toonden verdere verbetering in de financiële en inhoudelijke informatie en verantwoording aan de raad over ICT. In totaal zijn dan ook de aanbevelingen uit dit rapport grotendeels uitgevoerd.

Ook bij dit rapport is alleen bij de aanbeveling die zich tot de raad richtte (volgnummer 20) geen begin gemaakt met de uitvoering.

2.2.6 Deelconclusie: Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften (2011)

Het probleem was dat al sinds de herindeling de gemeente erg lang over de behandeling van een bezwaarschrift deed. In meer dan helft van de gevallen zelfs langer dan de wettelijke termijn toestond. De hoofdlijn van de aanbevelingen was dat om op tijd op bezwaarschriften te kunnen beslissen, wijzigingen in de structuur van de gemeentelijke organisatie nodig waren. Bovendien was een cultuurverandering nodig om tijdigheid als prioriteit gelijk te stellen aan de kwaliteit van het besluit op bezwaar.

De structuur van het gemeentelijke proces om bezwaarschriften af te handelen is inderdaad veranderd en beter vastgelegd. Ook de cultuur is verbeterd, doordat tijdigheid nu ook een prioriteit is. Dit heeft hoogstwaarschijnlijk ertoe geleid dat de gemeente vaker binnen de wettelijke termijn een bezwaarschrift afhandelt. Het is echter niet met zekerheid vast te stellen, hoe sterk de termijnen verkort zijn. De reden daarvoor is dat de rapportageperioden uit de voortgangsrapportages elkaar overlappen en relatief kort zijn. Daardoor vallen juist de langst lopende bezwaren buiten het gemiddelde. Tot slot blijken meerdere rapportages nooit de raad bereikt te hebben, ondanks dat de raad herhaaldelijk om dergelijke rapportages heeft gevraagd.

Het blijkt dat de grootste vooruitgang in de uitvoering van de aanbevelingen is bereikt in de eerste maanden na publicatie van het rapport. De raad en het college behandelden het rapport als een bestuurlijke prioriteit. De raad besprak in totaal 4 maal het rapport. Het college informeerde de raad actief tijdens deze behandeling, door eerst een memorandum en vervolgens een Plan van Aanpak hierover aan de raad te sturen. Enige jaren na deze bijzonder doelgerichte start werd echter de projectleider ziek. Sindsdien is de vooruitgang in de uitvoering van de rekenkamer-aanbevelingen en het Plan van Aanpak duidelijk vertraagd.

2.2.7 Deelconclusie: Re-integratiebeleid (2011)

De rekenkamercommissie concludeerde in dit rapport dat de gemeente Coevorden veel moeite steekt in haar re-integratiebeleid, om bijstandsgerechtigden te laten terugkeren op de arbeidsmarkt, waardoor zij dit beleid effectief en efficiënt uitvoert. De hoofdlijn van de aanbevelingen was dat de raad zich nauwkeuriger moet laten informeren door het college van B&W over de uitvoering van het re-integratiebeleid. Het college diende bovendien de uitvoering van het re-integratiebeleid beter stuurbaar te maken, door meetbare doelen te stellen en door een systematiek voor inschaling en monitoring van de vorderingen van de bijstandsontvangers in te voeren. Deze aanbevelingen zijn vrijwel volledig uitgevoerd.

2.2.8 Deelconclusie: Grafrechten (2011)

De rode lijn in de aanbevelingen was dat de stijging van de grafrechten zo veel mogelijk tot staan gebracht moet worden, als 100% kostendekkendheid eenmaal bereikt zou zijn. Dit is grotendeels uitgevoerd.

2.2.9 Deelconclusie: Lokaal inkopen (2012)

De aanbevelingen behelzen in grote lijn dat de gemeente zou moeten proberen het lokale aandeel in haar inkoop en aanbesteding te verhogen door nog beter lokale ondernemers over haar inkoop te informeren en door het grensbedrag te verhogen, tot waar zij onderhands offertes bij lokale ondernemers kan opvragen. De aanbevelingen zijn vrijwel geheel uitgevoerd.

2.2 Aanbevelingen

2.2.1 Aan de rekenkamercommissie:

1. De rekenkamercommissie vermeldt bij elke aanbeveling, welk gemeentelijk orgaan voor de uitvoering ervan verantwoordelijk is.
2. De rekenkamercommissie zal indien nodig na een bestuurlijk wederhoor van het college, de raad in het Nawoord van dat rapport adviseren over de procesmatige opvolging (het SMART maken van de uitvoeringsplannen).

2.2.2 Aan de raad:

3. Bij aanbevelingen die specifiek aan de raad gericht zijn, dient de raad opdracht te geven aan de griffie om de raad in de uitvoering hiervan te ondersteunen.
4. De raad dient vast te leggen dat rapportage over de voortgang in de uitvoering van aanbevelingen opgenomen wordt in de reguliere toezeggingenlijst van de raad.

2.2.3 Aan het college:

5. Het college dient zijn bevoegdheid om beslissingen van de raad voor te bereiden, ruimhartig te gebruiken. Zo kan hij de raad in de positie brengen om de uitvoering te monitoren van de aanbevelingen die door de raad zijn overgenomen

3 BESTUURLIJK WEDERHOOR DOOR COLLEGE

[Ontvangen van het college van B&W op 8 juli 2014; integraal overgenomen:]

GE	ORDEN
Ing.	09 JUL 2014
Aan	
Clas.nr.	

Postadres:
Postbus 2
7740 AA Coevorden
Telefoon 14 0524
Fax 0524-598555
info@coevorden.nl
www.coevorden.nl

Bezoekadres:
Locatie Coevorden
Kasteel 1

Rekenkamercommissie
T.a.v. de heer A.J.M. Smale
Postbus 2
7740 AA COEVORDEN

Uw brief -
Afdeling P&K
Behandeld door R. Jonkman
Kenmerk 14-030254
Coevorden 8 juli 2014
Onderwerp Bestuurlijk wederhoor op het rapport "Wie de schoen past, nazorg op rekenkamerrapporten"

Verzonden: 08 JUL 2014

Geachte heer Smale,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het nazorgonderzoek 'wie de schoen past'. Het is goed om terug te kijken op de afgelopen periode en te bepalen in hoeverre wij er in geslaagd zijn de gedane aanbevelingen uit te voeren.

In de hoofdconclusie van het rapport geeft u aan dat bij de acht onderzochte rapporten uit de jaren 2009 tot en met 2012 de aanbevelingen in het algemeen adequaat zijn uitgevoerd. Wij herkennen ons in dit beeld en zien over de jaren heen dat wij er steeds beter in slagen om de aanbevelingen op adequate wijze te implementeren in onze werkwijzen en ons beleid.

In het ambtelijk wederhoor is uitgebreid gereageerd op de bevindingen van de afzonderlijke rapporten. Wij stellen vast dat de rekenkamer de reacties grotendeels heeft verwerkt in deze eindversie en wij herkennen ons in het daar geschetste beeld. Wij onderschrijven tevens de deelconclusies zoals die zijn opgenomen onder 2.2.2 tot en met 2.2.9..

Op basis van de conclusies richt u uw aanbevelingen op zowel de raad, het college als uzelf. De rode draad die wij hier in zien is de oproep aan alle betrokken partijen om er voor te zorgen dat de conclusies en aanbevelingen actief worden bewaakt en adequaat worden opgevolgd. Wij vinden als college dat dit past bij de professionele transparante verhouding tussen college, raad en rekenkamer. Wij onderschrijven in die zin de aanbevelingen en zullen ons vanuit onze verantwoordelijkheid maximaal inspanssen op dit punt.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en
wethouders van Coevorden,
De secretaris de burgemeester

M.N.J. Broers

B.J. Bouwmeester

B.M. Romani

4 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE

De rekenkamercommissie is verheugd dat het College van B&W de conclusies en aanbevelingen onderschrijft en dat het college het belang onderstreept van de verhouding tussen college, raad en rekenkamer. Het spreekt vanzelf dat de rekenkamercommissie de aanbevelingen aan zichzelf onverkort uitvoert in de volgende rapporten.

De rekenkamercommissie is benieuwd, in hoeverre de gemeenteraad de aanbevelingen overneemt, die aan hem gericht zijn en hoe de raad die invult.

II. BEVINDINGEN EN BIJLAGEN

4 Bevindingen

4.1 Een goede raad. De kaderstellende rol van de Coevorder gemeenteraad (raadsbesluit: 30 juni 2009)

4.2.1 Inleiding

In april 2009 heeft de Rekenkamercommissie Coevorden haar rapport over de kaderstellende rol van de Coevorder gemeenteraad aangeboden aan de gemeenteraad. Daarin deed zij de volgende aanbevelingen aan de raad:

1. Ontwikkel doelstellingen voor de eigen kaderstellende rol. Werk dit uit in een inhoudelijk en procedureel model voor kaderstelling. U kunt gebruik maken van het normenkader en de voorbeelden in de bijlage.
2. Maak een meerjarenplanning voor de raadsagenda. Zet daartoe de Bestuursproductieagenda jaarlijks als een bespreekpunt op de raadsagenda en kies daarbij, hoe u de kaderstelling wilt invullen (vgl. het normenkader).
3. Het Raadsprogramma en het Bestuursprogramma opstellen is een investering aan het begin van de raadsperiode die zich in de kwaliteit van de kaderstelling in de gehele periode uitbetaalt. Maak daarvan dus werk bij het begin.
4. Maak voor kaderstelling meer gebruik van de ambtelijke ondersteuning (al dan niet via het college) en vooral van de griffie.

De griffier heeft in een memo de aanbevelingen uit dit rapport omgeformuleerd en op 6 mei 2009 naar de raad gestuurd. Op basis daarvan is het latere raadsvoorstel opgesteld. Op 30 juni 2009 heeft de raad dit raadsvoorstel aangenomen en daardoor besloten:

1. het houden van een raadsconferentie over kaderstelling in de tweede helft van 2010 (nieuwe raad);
2. het college te verzoeken vaker te komen met startnotities bij belangwekkende projecten en het vaker aanbieden van alternatieven in een vroeg stadium van de besluitvorming;
3. het aan de nieuwe raad over te laten of er al dan niet een raadsprogramma dient te komen;
4. de Bestuurs Productie Agenda afzonderlijk te agenderen op de raadsagenda's.

De rekenkamercommissie toetst de uitvoering van de aanbevelingen zoals de raad die aangenomen heeft: in het raadsvoorstel.

De aanbevelingen van de rekenkamercommissie en de vier aanbevelingen in het raadsvoorstel dat de raad aangenomen heeft, hebben de zelfde richting. Daarom is onduidelijk, waarom de griffier destijds het noodzakelijk achtte om de aanbevelingen uit het rapport in een eigen memo te herformuleren. Overigens zijn er verschillen tussen de beide sets aanbevelingen. Het belangrijkste verschil ligt in een onderdeel uit aanbeveling 1: *Ontwikkel doelstellingen voor de eigen kaderstellende rol. Werk dit uit in een inhoudelijk en procedureel model voor kaderstelling.* Dit zou de uitkomst van de raadsconferentie uit raadsvoorstel-aanbeveling 1 kunnen zijn. Doordat de formulering tussen rekenkamer-aanbeveling 1 en raadsvoorstel-aanbeveling 1 verschoven is van doel (ontwikkel een kaderstellingsmodel) naar middel (raadsconferentie) is de inhoudelijke uitkomst van dat middel uit zicht geraakt.

	GEMEENTERAAD	COLLEGE		REKENKAMERCOMMISSIE
	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen aan gemeenteraad</i>			
1.	1. het houden van een raadsconferentie over kaderstelling in de tweede helft van 2010 (nieuwe raad);	Geen bestuurlijk wederhoor gehouden, omdat dit onderzoek op de raad gericht was.	Niet gehouden.	Aanbeveling niet uitgevoerd.
2.	2. het college te verzoeken vaker te komen met startnotities bij belangwekkende projecten en het vaker aanbieden van alternatieven in een vroeg stadium van de besluitvorming;		Niet om verzocht door raad en niet uitgevoerd door college.	Aanbeveling niet uitgevoerd.
3.	3. het aan de nieuwe raad over te laten of er al dan niet een raadsprogramma dient te komen;		Geen raadsprogramma opgesteld.	Aanbeveling niet uitgevoerd.
4.	4. de Bestuurs Productie Agenda afzonderlijk te agenderen op de raadsagenda's.		Niet afzonderlijk geagendeerd, maar sinds de 1 ^e Berap 2008 (dus al voor het rekenkamerrapport) als onderdeel van de halfjaarlijks geagendeerde Beraps.	Aanbeveling niet uitgevoerd.

4.2 En nu de tonnage nog. De haven: het Regionaal Overslagcentrum Coevorden (ROC). (raadsbesluit: 30 juni 2009)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen uit rapport</i>			
5.	1. Grote projecten moeten een groot draagvlak krijgen en dus een bredere betrokkenheid van het ambtelijk apparaat en van de raad.	"Over de invulling van de actieve informatieplicht zijn het afgelopen jaar nadrukkelijk afspraken gemaakt die hebben geleid tot een verbetering. Omtrent de andere onderdelen zal de gemeenteraad een uitspraak moeten doen." ¹		
	a. De Rekenkamercommissie beveelt aan dat de raad daartoe betere informatie krijgt, om zelf de risico's en haalbaarheid van zijn besluiten in te kunnen schatten.		<i>Ad 1a:</i> De raad heeft de Notitie weerstandsvermogen en risicomanagement op 21 mei 2013 vastgesteld. In de Boardletter interim-controle 2013 meldt de accountant dat risico's beter worden gemonitord en dat in de toekomst implementatie zal plaatsvinden van de maatregelen. Via het ambtelijke masterdocument is regelmatig informatie aangeleverd voor de P&C-stukken. Afspraak onder vorige wethouders is dat regelmatig wordt gerapporteerd over ROC. De portefeuillehouder doet dit, naast de P&C-cyclus, ook door middel van excursies en brieven aan de raad. ² Daarin komen risico's en scenario's aan de orde. In Jaarrekeningen wordt de lening aan CROCC vermeld met een opmerking over het risico van alle leningen (niet specifiek over deze lening). T.a.v. grondverkoop verstrekt de jaarrekening 2012 algemene informatie over de grond-exploitatie waar het ROC/Europark onder valt.	Aanbeveling uitgevoerd.
	b. De Rekenkamercommissie beveelt aan dat de raad zich uitspreekt wat hij onder 'groot project' verstaat en hoe hij de actieve informatieplicht van het college, het gebruik van contra-expertise en kosten-batenanalyses ingevuld wil zien.		<i>Ad 1 b:</i> Er is geen notitie waarin staat wat de Raad verstaat onder "grote projecten". De raad heeft hiertoe geen initiatief genomen.	Aan de aanbeveling is niet voldaan.

¹ Bestuurlijk wederhoor college (Rapport *En nu de tonnage nog*, p.39-40).

² College van B&W: brief aan de raad, oktober 2009: ontwikkeling Europark; College van B&W: brief aan de raad, 8-12-2011: Stand van zaken Regionaal Overslag Centrum Coevorden (ROCC); College van B&W: uitnodiging aan de raad voor excursie naar Europark op 2-11-2012.

6.	2. De Rekenkamercommissie beveelt aan dat risico's in reguliere rapportages (begroting, perspectiefnota e.d.) inzichtelijk gemaakt worden.	"Het college heeft al eerder besloten risicomanagement professioneler te gaan organiseren en dit een plek te geven in de reguliere planning en control cyclus."	De raad heeft de Notitie Weerstandsvermogen en risicomanagement op 21 mei 2013 op voorstel van het college vastgesteld. In de Programmabegroting 2011 worden bij weerstandsvermogen de risico's per item vermeld (nota voor risicomanagement werd toen aangekondigd). Geen item over het ROC. De Programmabegrotingen 2012, 2013 en 2014 en de Jaarverslagen 2010, 2011 en 2012 melden dat de gemeente een minimaal renterisico loopt over een lening aan het ROC en toetst het gehele gemeentelijke renterisico aan de Fido-norm. Uit de Jaarverslagen (incl. de Bijlagen) blijkt bovendien de omvang van de ROC-lening (€ 3.381.784 per 31-12-2013). ³ Beraps, als afwijkingenrapportages, melden geen risico's voor het ROC. In de Jaarverslagen worden de risico's per beleidsveld en voor de grootste projecten vermeld, zoals het Centrumplan en het Europark (niet specifiek het risico voor het ROC/Havenbedrijf). ⁴ De Perspectiefnota's 2013 en 2014 hebben een apart hoofdstuk "6. Risico's en overige ontwikkelingen", dat overigens niet ingaat op het ROC.	Aan de aanbeveling is grotendeels voldaan, doordat de reguliere rapportages meer aandacht aan risico's zijn gaan besteden. De risico's die de gemeente loopt door risicodragend deel te nemen in de PPS ROC, zijn slechts indirect inzichtelijk gemaakt in de reguliere rapportages.
7.	3. De Rekenkamercommissie beveelt aan dat het college pas een PPS of andere grote projecten aangaat, nadat de raad zijn opvattingen hierover kenbaar heeft kunnen maken. Bij grote projecten dient het college tenminste 2 maal per jaar de raad over de voortgang ervan te informeren.	Het college stemt in met deze aanbeveling.	Sinds 2010 geen nieuwe PPS-constructies. Grote projecten zoals Gemeentehuis, Holwert-Zuid en het Centrumplan kennen wel aparte rapportages binnen de reguliere stukken van de P&C-cyclus. Het Centrumplan had tot 2013 zelfs zijn eigen rapportagecyclus. Er zijn bovendien 2 aparte, schriftelijke rapportages over de lopende PPS-constructie ROC. ⁵ De geringe mate van ontwikkelingen binnen deze PPS verkleint de noodzaak tot regelmatige rapportage.	Aan de aanbeveling is voldaan.

³ Programmabegroting 2012 (Coevorden, 2011) p.76, Programmabegroting 2013 (Coevorden, 2012) p.96, Programmabegroting 2014 (Coevorden, 2013) p.106, 120. Jaarverslag 2010 (Coevorden, 2011) p.97, Jaarverslag 2011 (Coevorden, 2012) p.118, Jaarverslag 2012 (Coevorden, 2013) p.115-119 (in het bijzonder p.118), p.132. Jaarverslag 2012 Bijlagen (Coevorden, 2013) p.22, 60.

Perspectiefnota 2013 (Coevorden, 2012) p.27, Perspectiefnota 2014 (Coevorden, 2013) p.35.

⁴ Jaarverslag 2012 (Coevorden, 2013) p.12, 51, 55, 73-76.

⁵ College van B&W: brief aan de raad, oktober 2009: ontwikkeling Europark; College van B&W: brief aan de raad, 8-12-2011: Stand van zaken Regionaal Overslag Centrum Coevorden (ROCC).

8.	4. De Rekenkamercommissie beveelt aan om prognoses regelmatig op hun actualiteit te controleren en indien nodig het project bij te sturen.	Het college stemt in met deze aanbeveling.	Via verlenging van de PPS-samenwerking heeft bijstelling plaatsgevonden. Echter niet van de prognoses voor het havenbedrijf. Tot slot stuurt het college regelmatig prognoses over tijdsplanningen of budgetten van andere projecten aan de raad.	Aan de aanbeveling is grotendeels voldaan.
9.	5. De Rekenkamercommissie beveelt aan om een coalitie met partners buiten de PPS te vormen, zoals de provincies Drenthe en Overijssel en de gemeenten Hardenberg en Emmen, teneinde uit de huidige impasse over de capaciteitsvergroting van het kanaal te komen. Beschik uiterlijk medio 2010 over een concrete planning hiervoor.	Aanbeveling onderschreven. College streeft naar oprichting van havenbedrijf herstart van ingeslapen OPAC (Overleg Platform vaarweg Almelo-Coevorden) in 2010.	<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente Coevorden heeft samen met Euroterminal Coevorden, transportbedrijf Nijhof Wassink en kraanbedrijf Holland Cranes per 1-1-2010 een havenbedrijf voor het ROC opgericht, 'Inland Port Coevorden-Emlichheim'. Inmiddels is de samenstelling van deze PPS gewijzigd naar gemeente, Nijhof Wassink en Bentheimer Eisenbahn. Het eerste schip heeft dit havenbedrijf pas op 27 maart 2013 gelost. - De gemeente heeft op 15-2-2011 de samenwerkingsovereenkomst "Dryport Emmen-Coevorden" met 10 grote ondernemingen uit Emmen en Coevorden ondertekend. - De provincie Overijssel maakt het kanaal Almelo-De Haandrik per 1-1-2014 toegankelijk voor 700 tons schepen (was: 600 ton). Deze aanpassing is op 23 september 2011 officieel gestart, in aanwezigheid van de wethouders Roeles en Wilting. Als in 2020 blijkt dat bedrijven de vaarweg voldoende gebruiken (tonnage), dan heeft de provincie Overijssel de intentie om het kanaal Almelo-De Haandrik tot 2030 gefaseerd aan te passen voor 1000 tons schepen.⁶ - De provincie Overijssel is vervroegd een onderzoek gestart naar een betere benutting van het kanaal. De gemeente Coevorden is vertegenwoordigd in de Focusgroep ter begeleiding van dit onderzoek. Door een betere tariefstelling is de belangstelling voor gebruik van het kanaal bovendien groter geworden. - OPAC is niet herstart. 	Effect bereikt, via een andere route dan aanbevolen. Het effect is bereikt mede doordat de gemeente het provinciale besluit tot capaciteitsuitbouw gestimuleerd heeft via rechtstreekse ambtelijke en bestuurlijke contacten en in diverse gremia, zoals de Vereniging Binnenhavens Nederland.

⁶ Provincie Drenthe: *Beleidsplan goederenvervoer vaarwegen en binnenhavens Drenthe Ambities en streefbeelden voor 2020 en 2030 en actieprogramma* (maart 2011) p.67; B&W-Besluitenlijst 16-8-2011, http://hofnet/uploads/media/Besluitenlijst_2011-08-16.pdf; *Krant van Coevorden*, 2-4-2013, Gemeentepagina p.5; *Belangrijke stappen in Dryport- en RSP-project*, 17-2-2012, <http://hofnet/organisatie/nieuws/item/archive/2012/02/article/belangrijke-stappen-in-dryport-en-rsp-project-904.html>; *Inland Port Coevorden-Emlichheim van start*, 7-1-2010, <http://intercom/web/show/id=169041>.

10.	6. De kwaliteit van de archivering verdient verbetering bij grote projecten en in de samenhang tussen raadsbesluiten en onderliggende stukken.	"Waar mogelijk zullen verbeteringen in de archivering worden aangebracht."	De RKC heeft in meerdere rapporten gewezen op de gebrekkige archivering. Sindsdien is de archivering duidelijk verbeterd.	Aan de aanbeveling is grotendeels voldaan.
	<i>Aanbevelingen uit raadsvoorstel 16-2-2010</i>			
11.	3. het college de raad bij de Beraps te laten rapporteren over de door hem overgenomen aanbevelingen;		In Beraps vanaf 2009 geen specifieke rapportages gevonden over bovenstaande aanbevelingen (behoudens de vermelde opmerkingen hierboven). Zoals de raad echter zelf heeft vastgelegd, zijn Beraps afwijkingen-rapportages. Achteraf gezien had deze aanbeveling uit het raadsvoorstel daarom beter de Jaarrekening dan de Berap als rapportagemiddel kunnen kiezen.	Aan de aanbeveling is deels voldaan.
12.	4. door het Seniorenconvent een notitie te laten opstellen, waarin wordt aangegeven hoe de raad "grote projecten" wenst te definiëren, hoe de actieve informatieplicht van het college omtrent deze projecten, inclusief verslaglegging en archivering, kan worden verbeterd en hoe de raad het gebruik van contra-expertise en kosten-batenanalyses het beste kan hanteren.		Geen notitie gevonden. Het Seniorenconvent heeft geen initiatief hiertoe genomen.	Aan de aanbeveling is niet voldaan.

4.3 Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening (raadsbesluit: 20 mei 2010)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen uit rapport</i>			
13.	1. Vermijd verwarring bij de (potentiële) vergunningaanvrager over de voortgang van zijn aanvraagprocedure, door hem in staat te stellen om zijn voortgang (grafisch) van voorfase tot en met eventuele bezwaarprocedure te volgen.	"We richten ons erop om uiterlijk volgend jaar de belangrijke momenten binnen de vergunningaanvraag zichtbaar hebben voor onze klanten via het internet." ⁷	De 2 ^e Berap 2012 kondigde aan dat vanwege de WABO-invoering de documentenstroom gedigitaliseerd zou worden en dat burgers de status van het vergunningsproces volledig kunnen gaan volgen via de gemeentelijke website. ⁸ Inmiddels blijkt dat dit te optimistisch is geweest, omdat het samen met 34 andere gemeenten ontwikkelen van software langzamer gaat dan toen werd gedacht. De digitalisering is nog in volle gang. Het gebruikte Dimpact-systeem (medewerkerportaal MP) kent de nodige aanloopproblemen die ervoor gezorgd hebben dat er pas per 1-1-2014 van het oude systeem afscheid is genomen. Tot die tijd werden beide systemen naast elkaar gebruikt. De uitbreiding van het MP met een module die de aanvrager via internet inzicht geeft in de status van zijn aanvraag is nog niet voorzien. Er wordt eerst gefocust op de verbetering van het bestaande systeem, zo wordt er gewerkt om een nieuwe release operationeel te krijgen. De aanvrager ontvangt schriftelijk, per e-mail of mondeling informatie over de status van zijn aanvraag. ⁹	De 'oude' werkwijze zoals hiernaast geschetst zorgt ervoor dat de burger voldoende informatie krijgt. De aanbeveling is echter nog niet uitgevoerd.
14.	2. Leg de (potentiële) vergunningaanvrager uit wat de status is van ambtelijke adviezen in de voorfase en wat daaruit volgend zijn opties zijn na een negatief advies in de voorfase.	Overgenomen door college	In de voorfase (fase van het inwinnen van informatie) van een vergunningsaanvraag wordt inmiddels, mede op grond van de WABO-regels, de vergunningaanvrager helder geïnformeerd over de status van de adviezen en de -procedure. In de daaropvolgende schriftelijke afsluiting van de voorfase, via de zogenaamde informatiebrief, wordt bij een negatief advies aangegeven op welke wijze de	De aanbeveling is uitgevoerd.

⁷ Bestuurlijk wederhoor college, d.d. 9 februari 2010 (Rapport *Vervolgonderzoek Bouwvergunningverlening*, p.21). Hierin nam het college alle aanbevelingen over.

⁸ Berap 2012-2

⁹ Mondelinge informatie van betrokken ambtenaar, 04-03-2014.

			aanvrager een voor beroep vatbare beslissing kan krijgen. ¹⁰	
15.	3. Stuur de verwachtingen van de (potentiële) vergunningaanvragers. Maak de verwachte looptijd van de procedure inzichtelijk door deze te voorspellen.	Overgenomen door college	Burgers ontvangen geen voorspelling van de verwachte looptijd, vanwege de onder 1 genoemde vertraging. Wel wordt aangegeven wat de wettelijke termijn is waarbinnen een besluit moet worden genomen. Tevens wordt bij een dreigende overschrijding van deze termijn de aanvrager geïnformeerd over de noodzakelijke verlenging van de termijn.	Aanbeveling wordt deels uitgevoerd: de verwachtingen worden enigszins gestuurd door de wettelijke termijn te noemen. Een preciezere sturing door de looptijd te voorspellen, wordt niet gedaan.
	<i>Aanbevelingen uit raadsvoorstel 20-5-2010</i>			
16.	3. het college te verzoeken de raad uiterlijk in 2011 te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen.	"De wethouder vindt uiterlijk 2011 een goede termijn omdat er dan alle tijd is om goed te meten wat is bereikt." ¹¹	Summiere rapportage in Berap 2012. Het vervolgonderzoek is niet op de lijst met toezeggingen opgenomen. De aanbevelingen zijn door de teamleider en de afdelingsmanager besproken en de uit te voeren acties zijn gepland, maar nog niet uitgevoerd. ¹²	Er is geen aparte rapportage geweest. De aanbeveling is nog niet uitgevoerd.

¹⁰ Mondelinge informatie van betrokken ambtenaar, 04-03-2014.

¹¹ Wethouder Wilting, "Notulen van de vergadering van de kamers 3 en 4 van de gemeenteraad van de gemeente Coevorden, gehouden op donderdag 20 mei 2010 om 21.00 uur", p.8. Hierin nam het nieuwe college nogmaals alle aanbevelingen over.

¹² Email van betrokken ambtenaar aan rekenkamercommissie, 12-03-2014.

4.4 Meer raad voor ICT. Onderzoek naar de sturings- en controlemogelijkheden van de gemeenteraad op ICT-kosten in Coevorden (raadsbesluit: 21 december 2010)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen uit rapport</i>			
17.	1. De rekenkamercommissie beveelt aan dat de raad zich uitspreekt, of hij in de begroting een aparte (afdelings-overstijgende) ICT-beleidsparagraaf op wil nemen, zodat de doelen, voorgenomen investeringen en bestedingen op het gebied van ICT expliciet zichtbaar worden.	"Deze aanbeveling is specifiek gericht aan de raad. Mocht de raad zich uitspreken voor een ICT-beleidsparagraaf dan adviseren wij u deze op te nemen in de verplicht voorgeschreven paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en jaarrekening." ¹³	In de programmabegroting 2012 is in het hoofdstuk Burger & Bestuur geen aparte paragraaf ICT opgenomen. Dit hoofdstuk behandelt wel 1 ICT-aspect (<i>E-overheid</i>). Met ingang van de programmabegroting 2013 bevat het hoofdstuk Burger en Bestuur een aparte paragraaf voor ICT. Over 2013 bevat de begroting geen uitsplitsing per project, 2014 wel. De Jaarrekening 2012 rapporteert bovendien in het hoofdstuk Bedrijfsvoering uitgebreid over ICT (zowel doelen als kosten), conform de structuur van de beleidsnota Het Fundament (2011).	De informatie over ICT wordt sinds de ICT-rapportage "Het Fundament" (december 2011) van jaar op jaar uitgebreider en beter. De aanbeveling is in de Jaarrekening 2012 en de Begroting 2014 (beide gepubliceerd in 2013) volledig uitgevoerd, doordat deze beide een totaaloverzicht conform de systematiek van Het Fundament geven, inclusief bedragen. ¹⁴
18.	2. Zorg er daarbij voor dat de doelen van het ICT-beleid concreet en op het niveau van resultaten zijn geformuleerd en de prestaties meetbaar zijn.	Aanbeveling wordt overgenomen.	In het document Het Fundament (oktober 2011) wordt uitgebreid ingegaan op de doelstellingen van ICT en de projecten die onder handen zijn. Op 5 hoofdthema's worden in de Jaarrekening 2012 budgetten genoemd, de tot dan toe besteedde bedragen en de restant-verplichtingen.	De rapportage is op hoofdlijnen: het niveau van de raad. Op dat hoofdlijnniveau omvat de rapportage in de Jaarrekening 2012 meetbare resultaten. De aanbeveling is uitgevoerd.
19.	3. Voeg aan de ICT-beleidsparagraaf ook financiële informatie per (sub)-doelstelling toe, zodat het voor de Raad inzichtelijk wordt hoe de bedragen per doelstelling zijn opgebouwd.	Aanbeveling wordt overgenomen.	De jaarstukken die sindsdien verschenen zijn (Begrotingen, Jaarverslagen en Beraps) geven sinds 2013 (de P&C-stukken Jaarrekening 2012 en de Begroting 2014) financiële informatie per (sub)-doelstelling.	De aanbeveling is grotendeels uitgevoerd, namelijk in de Begroting 2014 en de Jaarrekening 2012. De Jaarrekening 2011 bevatte nog geen bedragen per (sub)-doelstelling. De beraps rapporteren alleen afwijkingen als die er zijn.

¹³ Bestuurlijk wederhoor college, d.d. 6 september 2010 (Rapport *Meer raad voor ICT*, p.35).

¹⁴ Programmabegroting 2014 (Coevorden, 2013) p.63-68; Jaarverslag 2012 (Coevorden, 2013) p.83-89

20.	4. Maak vooraf afspraken over de invulling van de kaderstellende rol van de raad op het gebied ICT (gewenste abstractieniveau, onderwerpen) en wijze waarop het college verantwoording aflegt. Overweeg om ook voor de overige bedrijfsvoeringsonderdelen afspraken te maken over de gewenste rolinvulling en verantwoordelijkheden van raad en college. Maak hierbij gebruik van de 'Handleiding Bedrijfsvoering voor Raadsleden' van het ministerie van BZK.	Aanbeveling is gericht aan de raadsleden. College neemt hiervan kennis.	Er is geen document aanwezig inzake de kaderstellende rol van de raad op het gebied van ICT, noch van andere bedrijfsvoeringsonderdelen.	De aanbeveling is niet uitgevoerd. Hier ligt een taak voor de griffier.
21.	5. Zorg dat de Raad meer aan zet is bij de opstelling en uitwerking van het ICT-beleid. Leg daartoe aan de raad in het voorproces verschillende scenario's en keuzemogelijkheden voor. Zoek ook als raad deze keuzeruimte nadrukkelijker op.	Aanbeveling wordt overgenomen.	Er zijn sinds de verschijning van het rekenkamerrapport geen aparte ICT-beleidsnota's aan de raad voorgelegd, en dus evenmin verschillende scenario's over keuzes binnen de Coevorder uitvoering van de nationale ICT-programma's. In 2014 volgt een beleidsnotitie voor de raad: "Dimpact , tenzij...", en "BOCE, tenzij...", in verband met standaardisatie.	De aanbeveling is nog niet uitgevoerd.
22.	6. Neem uitsluitend ingrijpende investeringsbeslissingen op basis van een door de raad gesteld beleidskader.	"Het budgetrecht hiertoe heeft altijd al bij de gemeenteraad gelegen. Het overnemen van de aanbeveling is derhalve een bestending van de huidige afspraken."	Via de programmabegroting worden de investeringen uitgevoerd. Er is geen apart beleidskader voor ICT.	De aanbeveling is deels uitgevoerd, in zoverre dat de raad via de begroting zijn budgetrecht uitgeoefend heeft, maar niet via aparte ICT-beleidskaders.
23.	7. Overweeg om naast de reguliere planning en control-cyclus de raad periodiek te informeren over de voortgang van de verschillende projecten en de daarmee bereikte resultaten. Maak daarbij meer gebruik van kwantitatieve informatie.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Uit efficiencyoverwegingen zal worden gezien of deze informatie kan worden gebundeld in de reguliere verantwoordingslijnen als de planning en control-cyclus.	De raad is eenmalig buiten de P&C-cyclus over ICT uitvoerig geïnformeerd in Het Fundament (2011). De raad wordt periodiek geïnformeerd over de samenwerking in BOCE-verband. Daarbij wordt aandacht besteed o.a. aan ICT. Er is nog geen aparte rapportage gemaakt van de verschillende projecten met de daarbij behorende resultaten. De reguliere rapportage geschiedt in de Planning&Control-documenten. Kwantitatieve informatie is tot nog toe beperkt.	Aanbeveling is grotendeels uitgevoerd.

24.	8. Rapporteer aan de raad over de wijze waarop de samenwerking in DIMPACT- en BOCE-verband leidt tot kostenbesparing dan wel meerkosten.	"In het samenwerkingsverband BOCE is afgesproken het kostenniveau inzichtelijk te houden door dit binnen een gemeentelijke ICT-benchmark uit te zetten, waarin wij als BOCE sturen op kostenverlaging tot een gemiddeld gemeentelijk niveau en op verhoging van de ICT-volwassenheid van de drie organisaties. Verantwoording zal plaatsvinden in de verplicht voorgeschreven paragraaf bedrijfsvoering van begroting en jaarrekening."	Een tweejaarlijkse evaluatie van de BOCE-samenwerking is in december 2009 toegezegd en sindsdien 1 maal, op 20 juni 2013, aan de raad gezonden. ¹⁵ Daarin evalueert het college dat de samenwerking op ICT-gebied goed loopt en leidt tot minder meerkosten. Er is geen benchmark opgezet om de kosten van ICT te vergelijken. In algemene zin wordt aangegeven wat de samenwerkingsverbanden hebben opgeleverd.	Aanbeveling is wat BOCE betreft deels uitgevoerd, hoewel later dan toegezegd en op een abstracter niveau. Aanbeveling niet uitgevoerd voor DIMPACT.
	<i>Aanbevelingen uit raadsvoorstel 21-12-2010</i>			
25.	2. jaarlijks een beleidsparagraaf ICT in de Begroting te laten opnemen.	Hiermee spreekt de raad zich over aanbeveling 1 van het rekenkamer-rapport uit en neemt die over. College neemt de aanbeveling over. ¹⁶	Zie hierboven onder aanbeveling 1, 2 en 3.	Zie hierboven onder aanbeveling 1, 2 en 3.
26.	3. in het eerste kwartaal van 2011 een plan van aanpak tegemoet te zien, gericht op het zichtbaar maken van het proces van informeren en verantwoorden.	College neemt de aanbeveling over.	Er is de rapportage van Het Fundament (november 2011). Dit is te beschouwen als het genoemde Plan van aanpak. Er is toegezegd om periodiek te rapporteren (over het meerjarige Plan van Aanpak <i>Het Fundament</i> na 3 jaar en over het samenwerkingsverband, na 2 jaar). Verder wordt de reguliere P&C-cyclus voor rapportage over ICT gebruikt.	Aanbeveling is grotendeels uitgevoerd, door de publicatie van Het Fundament. De geplande periodieke rapportage over het samenwerkingsverband is nog niet verschenen.

¹⁵ Gemeenteraad: lijst toezeggingen 8 december 2009 en 1 september 2013.

¹⁶ Gemeenteraad: "Verslag van de vergadering van PMC-kamer 2 van 21 oktober 2010", p.2

4.5 **Bezwaarlijke termijnen: tijd voor een heroverweging! Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften (raadsbesluit: 31 mei 2011)**

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen uit rapport</i>	<i>Vertaling in Plan van aanpak</i>		
27.	<p>1. De ambitie van zowel het bestuursorgaan en ambtelijk apparaat als de Commissie en het secretariaat moet zijn dat tijdig op bezwaarschriften wordt beslist. Tijdigheid en kwaliteit moeten even belangrijk worden en niet als tegengestelden worden gezien.</p>	<p>Het college neemt de aanbeveling over.</p> <p>In het Plan van Aanpak 3 mei 2011 geeft het college aan dat het rapport van de rekenkamercommissie in de reguliere werkoverleggen zal worden geagendeerd, waarbij het uitgangspunt is: tijdig beslissen op bezwaarschriften. In het werkproces zijn de concrete behandeltermijnen nader uitgewerkt in de verschillende processtappen. Ook de resultaten van de voortgangsbewaking en -controle betrekken de verantwoordelijk leidinggevendenden bij de reguliere werkoverleggen.</p> <p>Verder schrijft het college dat het afspraken met de Commissie voor de Rechtsbescherming zal maken over de termijn voor het uitbrengen van advies, het proces voor de 1e fase van behandeling van bezwaarschriften en de mogelijkheden tot afdoening zonder hoorzitting.</p>	<p>Voortgangsrapportage 21-08-12: "Het vastgestelde werkproces is erop gericht te beslissen binnen de termijnen."</p> <p>Jaarverslag CRB 2012: Het Jaarverslag CRB 2012 stelt dat de beslistermijnen gedaald zijn sinds medio 2011, van gemiddeld 17,5 weken in 2011 tot gemiddeld 14 weken in 2012.</p> <p>"De Commissie blijft overigens, naast het bewaken van de kwaliteit van de rechtsbescherming in algemene zin, het ook voor de komende jaren als een van haar doelen zien, de termijnen van afhandeling nog verder te verkorten."</p> <p>Het MT-advies van 24-01-2013 vermeldt dat de tijdigheid inmiddels onderdeel is van het reguliere werkproces en dat uit de kwartaalrapportages kan worden opgemaakt dat het aspect 'tijdigheid' thans in control is. De inhoud van dit MT-advies is overigens niet met de raad gedeeld.</p>	<p>De gemeente en de Bezwaarcommissie zien inmiddels tijdigheid en kwaliteit als even belangrijk.</p> <p>De Algemene wet bestuursrecht schrijft een beslistermijn voor van 12 weken, excl. verdaging en 18 weken, incl. verdaging. De Bezwaarcommissie concludeert dat 76% in 2012 binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Echter de mate waarin de beslittertermijnen verkort zijn, is niet eenduidig inzichtelijk. De mate waarin de besluiten tijdig zijn, is daarom evenmin inzichtelijk. Ten eerste, doordat de periodes waarover het college de bezwaartermijnen aan de raad rapporteert, elkaar overlappen. Ten tweede, omdat over relatief korte en recente periodes gerapporteerd wordt, terwijl het rekenkamerrapport (p.10-11) al aantoonde, dat dit tot een <i>optische</i> verkorting leidt, die niet geheel reëel is.</p> <p>Aan de aanbeveling is voldaan voor wat betreft de ambitie. Het is echter in het kader van dit onderzoek niet met zekerheid vast te stellen, hoe sterk de termijnen verkort zijn.</p>
28.	<p>2. De communicatie tussen de bij de bezwaarbehandeling betrokken partijen - het bestuursorgaan, de Commissie, de vakafdelingen en het secretariaat - moet worden verbeterd.</p>	<p>Het college neemt de aanbeveling over.</p> <p>In het plan van aanpak geeft het college aan dat het afspraken gaat maken met de direct betrokkenen over structureel (voortgangs)-overleg bij de behandeling van bezwaarschriften. Daarin wordt onder</p>	<p>Voortgangsrapportage 21-08-12: Continu gedurende het gehele proces. De bij de bezwaarschriften-procedure betrokken medewerkers (zowel functionele afdeling als secretariaat CRB) informeren elkaar tijdig over aangelegenheden die van invloed zijn op het verloop van het proces.</p>	<p>Het verbeterproces loopt al enkele jaren, maar de vooruitgang op het terrein van de communicatie vordert gestaag maar langzaam en is nog erg broos.</p> <p>Aan de aanbeveling is, uitgaande van de hiernaast genoemde plannen en de realisatie daarvan, deels voldaan.</p>

		<p>meer voorzien in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • periodiek overleg tussen de secretaris van de Commissie voor de Rechtsbescherming en de medewerkers verantwoordelijk voor de beslissing op de bezwaarschriften; • op ambtelijk niveau jaarlijks evaluatieoverleg via het juridisch vakberaad; • een kwartaaloverleg tussen de voorzitter van de Commissie voor de rechtsbescherming en de voorzitter van ons college; • een jaarlijkse evaluatie met de voltallige Commissie voor de Rechtsbescherming. 	<p>Op bestuurlijk niveau is inmiddels de afspraak gemaakt dat één keer per kwartaal overleg plaatsvindt tussen de portefeuillehouder en de voorzitter van de CRB, zonder ambtelijke ondersteuning. Het effect van deze gesprekken is, vanwege de vertrouwelijkheid, niet in te schatten. Volgens het jaarverslag van de CRB over 2012 is de verbetering van de communicatie goed ter hand genomen en blijkt die goed te voldoen. Volgens de voortgangsrapportage van 24-01-2013 is de verbetering van de communicatie gereed en onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Ook wordt aangegeven dat het onderwerp continue aandacht heeft. Echter het geplande periodieke overleg tussen de CRB-secretaris en de medewerkers verantwoordelijk voor de beslissing op de bezwaarschriften vindt niet plaats. Ook over de verbetering van de communicatie vanaf begin 2013 lopen de meningen uiteen, van 'verslechtering' tot 'hetzelfde als in 2012'.</p>	
29.	<p>3. Leg vast dat het bevoegde bestuursorgaan en de integraal verantwoordelijke manager worden aangesproken op tijdige besluitvorming op bezwaar. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de regie en termijnbewaking alsmede voor de communicatie.</p>	<p>"Wij nemen deze aanbeveling over en werken deze verder uit in het plan van aanpak. Daarbij zullen wij vanuit bestuurlijk en ambtelijk oogpunt de verschillende rollen en verantwoordelijkheden expliciteren."¹⁷ Het Plan van Aanpak werkt dit nader uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> o "Afspraken maken over monitoring/rapportage aan management en bestuur. Onderdeel van deze afspraken zijn kwartaalrapportages aan het 	<p>De basisregistratie is in eigen beheer aangepast en voorzien van actuele sturings- en verantwoordingsinformatie. Deze is voor de betrokken medewerkers actueel en permanent online raadpleegbaar.¹⁸ De rapportage aan het bestuur en management is echter onregelmatig en niet inzichtelijk (zie reactie op aanbeveling 1).</p>	<p>Op deze beide onderdelen is conform het plan van aanpak verbetering geboekt. Echter aan de essentie van de aanbeveling, namelijk het goed regelen van de aanspreekbaarheid van het bevoegde bestuursorgaan en de verantwoordelijke ambtelijke managers op tijdige besluitvorming is deels voldaan.</p>

¹⁷ Bestuurlijk wederhoor

¹⁸ Voortgangsrapportages 21-08-2012 en 23-01-2013.

		<p>management en bestuur waarin sturingsinformatie wordt opgenomen voor de bezwaarschriftenprocedures en de bewaking van de voortgang daarvan."</p> <p>o "Ontsluiting adviezen commissie voor de Rechtsbescherming. Voor 1 januari 2012 zijn de mogelijkheden en randvoorwaarden onderzocht over de (digitale) ontsluiting van adviezen van de Commissie voor de Rechtsbescherming voor de betrokken medewerkers."</p>		
30.	<p>4. Stel een procesbeschrijving vast voor de bezwaarafhandeling waarbij wordt uitgegaan van bezwaarafhandeling binnen een termijn van 12 weken en waarin is geregeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer een bezwaarschrift langs formele weg wordt behandeld, waarbij duidelijk gemaakt moet worden wanneer wordt gekozen voor ambtelijk horen, wanneer het horen (en adviseren) plaatsvindt door de Commissie en wanneer bezwaarschriften zonder hoorzitting worden afgedaan; • Wanneer een bezwaarschrift langs informele weg (pre-mediation) wordt afgedaan; • Wie, waarvoor en wanneer verantwoordelijk is; • Welke formats gelden (bv voor het besluit op bezwaar). <p>Communiceer deze afspraken breed binnen de organisatie en pas de Verordening aan om een en ander mogelijk te maken.</p>	<p>"Wij nemen deze aanbeveling over, dit sluit aan bij de eerste fase van de bezwaarschriftenprocedure waarover wij in 2010 al een besluit hebben genomen. Wij zullen dit betrekken bij de periodieke herziening van de Verordening voor de rechtsbescherming Coevorden 2006."</p> <p>Plan van Aanpak: "Vooruitlopend op de uitwerking van dit punt hebben wij een werkproces vastgesteld waarin de rollen en verantwoordelijkheden expliciet zijn belegd. Dat werkproces vormt thans het kader voor de behandeling van bezwaarschriften.</p> <p>a. Definitief werkproces vaststellen. Het vastgestelde werkproces wordt met in acht name van de implementatie van de activiteiten van voorliggend Plan van Aanpak uiterlijk 01-01-2012 nader getoetst en waar nodig bijgesteld.</p> <p>b. Implementatie nieuwe werkwijze 1e fase behandeling bezwaarschriften. In het inmiddels vastgestelde werkproces is al rekening</p>	<p>Voortgangsrapportage 21-08-12:</p> <p>a. Het werkproces is vastgesteld door het college (3 mei 2011). Het MT heeft de feitelijke invoering bepaald op 1-10-2011.</p> <p>b. De nieuwe werkwijze ("eerst even bellen", waarbij via persoonlijk contact met de indiener van het bezwaarschrift getracht wordt het probleem op te lossen) is geborgd</p>	<p>De procesbeschrijving is opgesteld en er is aanvullend in 2014 (als pilot) een nieuwe werkwijze gestart waarin na het "eerst even bellen" een deel van de zaken wordt afgedaan via een proces van "ambtelijk horen".</p> <p>De terugkoppeling, met betrekking tot het 'eerst even bellen', van de functionele afdeling naar het secretariaat van de bezwaarcommissie heeft nog verbetering.</p> <p>In de praktijk wordt met formats gewerkt, die niet in het MT zijn vastgesteld. De geplande evaluatie van het werkproces heeft (nog) niet plaatsgevonden.</p> <p>De besluiten tot opschorting, uitstel en verdaging worden nu door de bevoegde organen genomen. Bij verdaging gaat er altijd een kopie van het besluit naar de functionele afdeling. Vanwege drukke werkzaamheden wordt een verdagingsbesluit soms te</p>

		<p>gehouden met de implementatie van het rapport "intrekken bezwaargeen bezwaar", waarin is voorzien in introductie van de informele wijze van conflictoplossing. Bijkomend element is de professionalisering van de betrokken medewerkers, inclusief een scholingstraject, waarvan mediation- c.q. communicatieve vaardigheden een essentieel onderdeel uitmaken. Dat zal plaatsvinden in het 2^e halfjaar 2011.</p> <p>c. Ontwikkeling formats voor standaarddocumenten. De ontwikkeling van formats voor standaarddocumenten wordt betrokken bij het professionaliseringstraject voor medewerkers die belast zijn met de behandeling van bezwaarschriften.</p> <p>d. Herijking proces behandeling bezwaarschriften bij de Commissie voor de Rechtsbescherming. In het werkproces zijn ook de verschillende stappen opgenomen voor de onderdelen van het proces bij de Commissie voor de Rechtsbescherming. Daarbij worden ook de mogelijkheden betrokken om te bezien of afdoening van het bezwaarschrift zonder hoorzitting kan plaatsvinden.</p>	<p>in het nieuwe werkproces en in uitvoering. In januari/februari 2012 is een <i>in company</i> training gehouden voor de daarvoor in aanmerking komende medewerkers. In juni 2012 heeft een terugkomdag/ verdiepingscursus plaatsgevonden en in oktober 2012 heeft een workshop leidinggeven plaatsgevonden. In de voortgangsrapportage van 24-01-2013 wordt geconstateerd dat het proces 'eerst even bellen' nog niet voldoende is geborgd in het werkproces. Het MT heeft op 30-01-2013 besloten hierover een nader advies te vragen aan de werkgroep.</p> <p>c. Nog niet afgerond, advies werkgroep 1^e kwartaal 2013.²⁰</p> <p>d. Het nieuwe werkproces wordt voortdurend getoetst op efficiency en verbetermogelijkheden. Een herijking daarvan, mede gezien de ervaringen met de nieuwe werkwijze "eerst even bellen" was gepland voor het 3e kwartaal 2012, maar is nu ingebed in de 'lean-systematiek'. Het team P&K zou een voorstel hiervoor doen in het 2^e kwartaal 2013.²¹ De rekenkamercommissie heeft echter geen lean-traject hierover kunnen vinden.</p>	<p>laat genomen.</p> <p>Ook hier moet geconstateerd worden dat er enige verbetering is maar dat op enkele essentiële onderdelen het proces ernstig is vertraagd. De aanbeveling is kortom deels uitgevoerd.</p>
--	--	--	--	---

²⁰ Voortgangsrapportage 24-01-2013

²¹ Voortgangsrapportage 24-01-2013

		<p>e. Uitwerking bevoegdheden tot opschorting, uitstel en verdaging. De bevoegdheden tot opschorting, verdaging en uitstel zijn opgenomen in de mandaatregeling. Uitgangspunt vormt dat het gebruik van deze mogelijkheden zorgvuldig wordt vastgelegd en geregistreerd. In beginsel zal slechts één keer verdaging¹⁹ bij zwaarwegende redenen plaatsvinden als daarom na ontvangst van de uitnodiging voor de hoorzitting wordt verzocht. De uitwerking daarvan betrekken wij bij de herziening van de Verordening Rechtsbescherming Coevorden en de periodieke toetsing van de geldende mandaatregeling."</p>	<p>e. Wij hebben 1e prioriteit toegekend aan onderdeel 3 en 5 van het P.v.A. (afleggen verantwoording en monitoring ca.), en het uitwerken van nadere voorstellen voor ambtelijk horen. In de uitvoeringspraktijk worden in voorkomende situaties opschortings- en verdagingsbesluiten genomen. Het MT heeft op 30 januari 2013 besloten geen afspraken vast te leggen over opschorting, uitstel en verdaging.</p>	
31.	<p>5. Verbeter de registratie van ingediende bezwaarschriften en geef gevolg aan de toezegging aan de raad dat er kwartaaloverzichten worden verstrekt. Verstrek die overzichten niet alleen aan de raad, maar ook aan het management en het college zodat op tijdigheid gestuurd kan worden. Op langere termijn verdient het aanbeveling te werken met een centraal dossierregistratiesysteem, waarbij dreigende termijnoverschrijdingen gesignaleerd worden.</p>	<p>Uit efficiency-overwegingen zullen wij de bevindingen uit de voortgangs- en managementrapportages betrekken bij de reguliere verantwoordingslijnen naar de raad in het kader van de planning en control-cyclus.</p> <p>Plan van Aanpak: Vooruitlopend op de invoering en uitrol van het nieuwe DIV-systeem Corsa wordt centraal bij het secretariaat van de CRB voorzien in de registratie en voortgangsbewaking van de bezwaarschriften. Het huidige systeem van registratie is inmiddels voorzien van een rekenmodule voor termijnregistratie en voortgangsbewaking. Met behulp hiervan wordt voorzien in periodieke rapportage over de voort-</p>	<p>Voortgangsrapportage 21-08-12: Uitvoering vindt plaats in samenhang met afleggen verantwoording. Zie punt 3.</p>	<p>Op grond van nadere informatie die zowel schriftelijk als mondeling is verstrekt, constateert de rekenkamercommissie dat de voortgangsbewaking niet gebeurt in het DIV-systeem Corsa, maar door middel van een decentraal Excelbestand. Op grond hiervan vindt de periodieke rapportage plaats.</p> <p>De aanbeveling is voor het overgrote deel gerealiseerd. Echter niet volledig, gelet op het feit dat het een <i>decentraal</i> Excelbestand is.</p>

¹⁹ De term 'verdaging', die het Plan van Aanpak hier gebruikt, is onjuist, dit moet zijn 'uitstel'.

		gang, knelpunten en onderlinge communicatie richting management en directie. Het management draagt met prioriteit zorg voor verbetering van registratie, voortgangsbewaking en gebruikmaking van de wettelijke mogelijkheden tot uitstel/verdaging.		
32.	6. Dossiervorming moet op goede wijze plaatsvinden. Dit houdt in dat stukken niet te lang bij de vakafdeling blijven liggen en alle stukken over dezelfde procedure in hetzelfde dossier worden gearhiveerd. Het secretariaat van de Commissie, de vakafdelingen en DIV moeten hierover duidelijke afspraken maken.	Wij nemen deze aanbeveling over. Plan van Aanpak: Met het maken van centrale afspraken over de opbouw en inhoud van een bezwaarschriftendossier voldoen wij aan deze aanbeveling van de Rekenkamercommissie.	Dossiers worden over het algemeen tijdig aangeleverd. ²² De dossiers worden door het secretariaat van de CRB per zaak samengesteld uit door de vakafdelingen op papier aangeleverde gegevens. Het dossier volgt de zaak. Nadat de CRB een advies heeft uitgebracht wordt het dossier aan de vakafdeling aangeboden. Deze zorgt voor archivering van de stukken. Er moet voor de opbouw van de bezwaardossiers veel werk worden verricht, dat zou kunnen verminderen als gewerkt wordt met digitale dossiers. ²³ Het MT heeft op 30-01-2013 besloten de dossiervorming te standaardiseren.	Aan de aanbeveling is voldaan. Er is nog ruimte voor efficiencywinst.
33.	7. Maak al bij aanbestedings-trajecten over de inhuur van een externe deskundige afspraken over de na te leven termijnen.	Wij hebben beleid voor inkoop en aanbesteding, daar waar nodig zullen wij uw aanbeveling hierbij betrekken en nog nadrukkelijker afspraken maken met externe deskundigen.	De rekenkamercommissie heeft geen informatie ontvangen waaruit blijkt of inmiddels bij inhuur in het kader van bezwaarprocedures afspraken over termijnen gemaakt worden.	Onduidelijk is, of de aanbeveling uitgevoerd is.
34.	8. Maak optimaal gebruik van een zittingsavond van de Commissie door zoveel mogelijk bezwaarschriften in te plannen, waarbij uiteraard rekening moet worden gehouden met de aard van de zaak.	Deze aanbeveling valt, op grond van de Verordening rechtsbescherming gemeente Coevorden 2006, primair onder de verantwoordelijkheid van de Commissie. Wij zullen deze aanbeveling betrekken bij het overleg met de Commissie.	De rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat niet altijd optimaal gebruik wordt gemaakt van de zittingsavonden. ²⁴ Soms is het niet mogelijk om drie bezwaarschriften op één zitting te agenderen. Dan kan het de tijdigheid van de afhandeling van een bezwaarschrift bevorderen om deze zitting toch door te laten gaan.	De aanbeveling is uitgevoerd.

²² Jaarverslag CRB 2012

²³ Informatie uit interview met Rekenkamercommissie.

²⁴ Informatie uit interview met Rekenkamercommissie

35.	9. Laat het onderscheid tussen Kamers definitief vallen en zorg in de Commissie voor een mix van generalisten en specialisten op onderdelen.	Idem als opgemerkt onder 8.	Jaarverslag CRB 2012: Medio 2011 heeft de commissie de splitsing tussen de verschillende kamers (grondgebonden en persoonsgebonden) losgelaten. Deze keuze had onder meer tot doel dat bezwaarschriften sneller ter zitting kunnen worden ingepland wat ten goede komt aan de beslistermijn.	Deze aanbeveling is uitgevoerd.
36.	10. Onderzoek of (on)voldoende capaciteit bij het secretariaat aanwezig is, maar doe dit pas nadat een jaar is gewerkt volgens het implementatieplan (aanbeveling 12). Bij pieken in het aantal ingediende bezwaarschriften (dat is wanneer naast de reguliere, geplande zittingen extra zittingen moeten worden ingepland) dient ondersteuning binnen of buiten de organisatie te worden ingeschakeld.	Wij nemen deze aanbeveling over. Plan van Aanpak: Wij bezien een jaar na vaststelling van het plan van aanpak of een nader onderzoek (kwantitatief en kwalitatief) voor de ondersteuning van de CRB noodzakelijk is. In de tussenliggende periode bezien wij bij pieken in het aantal bezwaarschriften en/of gesignaleerde achterstanden ad-hoc of in- of externe ondersteuning van het secretariaat van de CRB noodzakelijk is.	Op 24-01-2013 is een voorstel aan het MT voorgelegd waarin, na een intern onderzoek, werd aangegeven dat het team B&D binnen het eigen budget invulling kon geven aan de (uitbreiding van) administratief juridische ondersteuning van de CRB. Het MT heeft op 30 januari 2013 het besluit hierover aangehouden. Het MT heeft besloten een uitbreiding toe te staan van 12 uren per week en een budget beschikbaar te stellen om bij pieken invulling te kunnen geven aan de zogenaamde flexibele schil.	De aanbeveling is uitgevoerd.
37.	11. Opschorting, verdaging en verder uitstel moet rechtmatig en doelmatig geschieden: • Het bevoegde bestuursorgaan moet besluiten tot opschorting, verdaging en verder uitstel. <i>Met het oog op doelmatigheid en flexibiliteit van de afhandeling van bezwaarschriften stelt de rekenkamercommissie voor dat de voorzitter van de Commissie deze bevoegdheid namens het bevoegde bestuursorgaan uitoefent. Het mandaatbesluit en bijbehorende overzichten en</i>	Wij nemen deze aanbeveling deels over. In het nieuwe mandaatbesluit Coevorden 2010 zijn deze bevoegdheden al gemandateerd in de organisatie. In onze optiek past de sturing op tijdigheid binnen de lijnverantwoordelijkheid.	Voortgangsrapportage 21-08-12: Wij hebben eerste prioriteit toegekend aan onderdeel 3 en 5 van het P.v.A. (afleggen verantwoording en monitoring ca.), en het uitwerken van nadere voorstellen voor ambtelijk horen. In de uitvoeringspraktijk worden in voorkomende situaties opschortings- en verdagingsbesluiten genomen.	De opschorting en verdaging zijn nu beter geregeld en wordt schriftelijk vastgelegd. Door drukke werkzaamheden vindt een tijdige verdaging soms niet altijd plaats. Aan de aanbeveling is grotendeels voldaan.

	<p><i>de Verordening moeten op dit punt geactualiseerd worden;</i>²⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opschorting, verdaging en verder uitstel moeten schriftelijk worden vastgelegd en worden geregistreerd. • Uitgangspunt bij opschorting, verdaging en verder uitstel moet zijn dat de zitting slechts eenmaal wordt verdaagd indien zwaarwegende redenen daartoe aanwezig zijn en indien daarom direct na ontvangst van de uitnodiging voor de zitting wordt verzocht. 			
38.	<p>12. De raad dient het college opdracht te geven binnen drie maanden na het raadsbesluit over dit onderzoek een plan van aanpak ter implementatie van de aanbevelingen van dit rapport te presenteren waarin concreet is aangegeven wie welke maatregelen neemt en binnen welke termijn.</p>	<p>Wij nemen deze aanbeveling over. Wij zullen binnen drie maanden na behandeling van dit rapport in de raad, een plan van aanpak vaststellen en ter informatie aan de raad sturen.</p>	<p>Het Plan van Aanpak is aan de raad aangeboden.</p> <p>Tweemaal is aan de raad over de voortgang van het plan van aanpak gerapporteerd, namelijk op 4 januari en 21 augustus 2012.</p> <p>Er wordt aan de raad onregelmatig gerapporteerd door de CRB over de afhandeling van de bezwaarschriften; de laatste maal over het 2^e kwartaal 2012.</p> <p>PMC Kamer 18-09-2012: <i>Jaarverslag 2011 CRB, verslag evaluatiegesprek CRB, kwartaal-rapportage en voortgangsrapportage plan van aanpak</i></p> <p>Vorenstaande documenten worden ter informatie aan de Kamer voorgelegd. Voorlopig willen de woordvoerders o.a. het aantal zittingen / klachten blijven monitoren. Om de vinger aan de pols te houden willen zij de kwartaalrapportages vooralsnog in stand houden en (nog) niet overgaan tot halfjaarlijkse rapportages.</p>	<p>Over de tweede helft van 2012, 2013 en begin 2014 is er geen melding aan de raad gedaan over de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak.</p> <p>De CRB rapporteert over de termijnen van de bezwaarschriften. Opmerkelijk is dat de laatste drie rapportages over het 2^e, 3^e en 4^e kwartaal 2013 zijn gemaakt in januari 2014. Als verklaring hiervoor is het argument tijdgebrek gegeven. Deze laatste kwartaalrapportages zijn overigens nog niet aan de raad aangeboden.</p> <p>Aan de aanbeveling is deels voldaan.</p>

²⁵ De raad heeft op 31 mei 2011 in zijn besluit over dit rapport de geursiveerde zin niet overgenomen. De reactie van het college (in de volgende kolom op deze pagina) stelde dit al voor.

	<i>Aangenomen amendement op raadsvoorstel, d.d. 31 mei 2011</i>			
39.	Wanneer de Verordening Rechtsbescherming Coevorden 2006 wordt geactualiseerd, de naam van de Commissie (nu Commissie voor de Rechtsbescherming) te wijzigen in Commissie van advies voor de Bezwaarschriften. ²⁶		De raad heeft op 11 juni 2013 de herziene "Verordening commissie bezwaarschriften gemeente Coevorden" vastgesteld.	Aan de aanbeveling is voldaan.

²⁶ Aangenomen amendement op raadsvoorstel, d.d. 31 mei 2011.

4.6 De doelmatigheid van het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden (raadsbesluit: 6 december 2011)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen aan de Raad</i>			
40.	1. De Raad moet in zijn reguliere P&C cyclus laten opnemen dat hij zich laat informeren over de instroom, doorstroom en uitstroom in de re-integratie, het aantal trajecten, het terugvalpercentage en de uitgaven aan re-integratie in relatie tot het budget. De Raad moet aansluitend op basis van deze informatie, samen met het College van B&W, kwantitatieve doelen vaststellen voor het re-integratiebeleid.	Deze aanbeveling is gericht aan de gemeenteraad. Het college heeft overigens toegezegd dat ook buiten de reguliere p&c-cyclus informatie terzake zal worden verstrekt. Bovendien zal de raad om een mening worden gevraagd.	In de bestuursrapportages is algemene informatie m.b.t. re-integratie opgenomen. In het Jaarverslag 2012 zijn daarnaast ook cijfers m.b.t. de door- en uitstroom opgenomen. Ook worden cijfers over enkele trajecten en projecten vermeld. De Participatienota 2013 meldt dat deze aanbeveling wordt overgenomen en verwerkt in de gemeentelijke beleidskaders en plannen.	De rapportages tot nu toe tonen dat er een begin is gemaakt met de informatie aan de raad conform de aanbeveling. In de Participatienota wordt dit bevestigd. Op grond hiervan verwacht de rekenkamercommissie dat in de komende jaren de rapportages, zowel in aard als frequentie, nog verder zullen verbeteren.
41.	2. De Raad moet zich uitspreken over de hoogte van het tekort op het Rijksbudget voor re-integratie. Moet dit tekort worden teruggebracht en zo ja hoe? Dit kan bijvoorbeeld via verhoging van de inkomsten uit derde geldstromen of door het verlagen van de kosten.	Deze aanbeveling is gericht aan de gemeenteraad.	Participatienota 2013: "Door de invoering van de Wet participatiebudget zijn de middelen voor inburgering volwasseneneducatie en re-integratie sinds 2009 gebundeld in één budget. Aanvullend op de voorgestelde verdeling van het Participatiebudget (5.2) is het nodig daarbinnen een prioritering aan te geven voor het –zeker niet denkbeeldige- geval dat de beschikbare middelen niet toereikend zijn om de totale doelgroep mee te bedienen. Uitgaande van de verdeling van het Participatiebudget is op jaar basis voor een traject gericht op arbeidsparticipatie indicatief ongeveer €2.200, - beschikbaar. Als uitputting van het Participatiebudget wordt voorzien zetten we de beschikbare middelen bij voorkeur in op arbeidsparticipatie en daarbij geven we prioriteit aan jongeren, alleenstaande ouders en parttimers. Deze prioritering werken we nader uit in beleidsregels." De rekenkamercommissie heeft geen informatie gevonden over het uitgavenniveau, eventuele tekorten en de dekking hiervan.	De raad heeft zich (nog) niet uitgesproken over de hoogte van het tekort en de dekking hiervan, voornamelijk als gevolg van de snel elkaar opvolgende veranderingen op het beleidsterrein sociale zekerheid. Het college heeft de raad voorzeten gegeven om te kunnen prioriteren en zo het nog niet bekende tekort zo klein mogelijk te houden. Aan de aanbeveling wordt dus voldaan.

			Programmabegroting 2014: "Het financiële kader voor de Participatiewet is, door de forse kortingen op het huidige Participatiebudget, al vanaf 2012 zichtbaar (van ruim € 3 mln. in 2011 naar bijna € 2 mln. vanaf 2012). Door het, als gevolg van de economische crisis, toenemende beroep op de bijstand en vooruitlopend op de invoering van de Participatiewet is het noodzakelijk om ten aanzien van de inzet van middelen keuzes te maken en doelgroepen te prioriteren. De contouren hiervoor zijn opgenomen in de gemeentelijke nota 'Participatie werkt!'."	
42.	3. Draag het College van B&W op de Gemeenteraad te informeren over de Wet Werken naar Vermogen en de implicaties hiervan voor het gemeentelijke re-integratiebeleid binnen 3 maanden na het van kracht worden van deze wet.	Hoewel deze aanbeveling in principe aan de gemeenteraad is gericht kunnen wij als college instemmen met deze aanbeveling; als vanzelfsprekend zullen wij de gemeenteraad over de omvang en implicaties van deze nieuwe wet informeren. Op dit moment zijn de consequenties nog niet in de volle omvang bekend.	Wet Werken naar Vermogen is niet van kracht geworden, maar is ingehaald door de Haagse ontwikkelingen en is als Participatiewet in procedure gebracht. De (gemeentelijke) Participatienota 2013 is op 21 januari 2014 in PMC Kamer 2 behandeld.	Het college heeft door middel van de participatienota op 21 januari 2014 de raad geïnformeerd. De aanbeveling is volledig uitgevoerd, hoewel later dan gepland vanwege de wetswijziging.
	<i>Aanbevelingen voor het College van B&W</i>			
43.	1. Maak het re-integratiebeleid beter meetbaar en stuurbaar door naast kwalitatieve doelen ook meer kwantitatieve doelen te formuleren.	Deze aanbeveling wordt overgenomen; inmiddels zijn acties gestart om de door u geconstateerde tekortkomingen te verbeteren.	Zie opmerkingen bij aanbeveling 2 hieronder.	Zie bij 2.
44.	2. Voer een diagnosesystematiek in op basis waarvan cliënten kunnen worden ingeschaald op de participatieladder, monitor aansluitend de vooruitgang van de cliënten op deze participatieladder en analyseer het cliëntenbestand op basis van deze diagnosesystematiek en	Deze aanbeveling wordt vooralsnog niet overgenomen; zoals reeds in de algemene inleiding aan u is toegelicht verkeerd de regelgeving rondom re-	Participatienota 2013: In oktober 2011 heeft de Rekenkamercommissie Coevorden een onderzoeksrapport gepresenteerd over het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden. De commissie wilde inzicht krijgen in de wijze waarop het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden is	Het college heeft door middel van het opnemen van een diagnosesystematiek, op grond waarvan de doelgroepen kunnen worden ingeschaald op de participatieladder, in de Participatienota deze aanbeveling

	<p>dit monitoringsysteem.</p>	<p>integratiebeleid op dit moment in een zgn. transitiefase naar de nieuwe Wet Werken naar Vermogen. De consequenties van deze wet zijn fors en omvangrijk en op onderdelen nog onduidelijk. De verwachting is dat de nieuwe wet zich veel meer zal gaan richten op de verdien capaciteit van personen in plaats van op de participatieladder. Mocht na het bekend worden van de definitieve wettekst van de Wwnv blijken dat de participatieladder alsnog een toegevoegde waarde heeft, dan zal zeker in overweging worden genomen deze alsnog in te voeren.</p>	<p>vormgegeven en hoe het verder kan worden ontwikkeld. Daarnaast wilde zij inzicht krijgen in doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van het beleid in de praktijk. De afgelopen jaren is de instroom in de bijstand gestegen. Coevorden kent een relatief hoge werkloosheid en deels een cultuur waarbij die werkloosheid van generatie op generatie wordt overgedragen. De commissie heeft geconstateerd dat er beperkte aandacht is voor bestandsanalyse, doelgroepen en generatiewerkloosheid. De volgende aanbevelingen zijn gedaan om het gemeentelijke re-integratiebeleid verder te ontwikkelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voer een diagnosesystematiek in waarmee doelgroepen kunnen worden ingeschaald op de participatieladder. • Analyseer doelgroepen op basis van deze diagnosesystematiek en bewaak de voortgang op de participatieladder. • Verbeteren van de meetbaarheid en sturing van het re-integratiebeleid door naast kwalitatieve doelen ook meer kwantitatieve doelen te formuleren. • Verbeteren van de kwaliteit van informatie en rapportages over instroom, doorstroom en uitstroom in de re-integratie, het aantal trajecten, het terugvalpercentage en de uitgaven aan re-integratie in relatie tot het budget. De Raad moet aansluitend op basis van deze informatie, samen met het College van B&W, kwantitatieve doelen vaststellen voor het re-integratiebeleid. <p>Deze aanbevelingen worden overgenomen en verwerkt in de gemeentelijke beleidskaders en plannen. Een aantal van de aanbevelingen is inmiddels geïmplementeerd. Zo is het diagnosesysteem waarmee doelgroepen op de participatieladder kunnen worden ingeschaald, in het eerste half jaar van 2013 ingevoerd (zie hoofdstuk 5).</p>	<p>geheel uitgevoerd.</p>
--	-------------------------------	---	---	---------------------------

45.	3. Schep binnen een half jaar duidelijkheid over de definitieve juridische en organisatorische status van De Bentheimer waarbij de keuze ligt tussen enerzijds het verzelfstandigen c.q. uitplaatsen van de Bentheimer of anderzijds het behouden van de Bentheimer als gemeentelijke afdeling. Wanneer de Bentheimer een gemeentelijke afdeling blijft, zorg dan voor een duidelijke, separate administratie van deze afdeling.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Een voorstel terzake is in een afrondende fase en zal zeer binnenkort aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Ook hierin worden de keuzes die hierin worden gemaakt "gekleurd" door de op stapel staande wettelijke veranderingen (Wet Werken naar Vermogen).	<p>Jaarverslag 2012: De implementatie van het (nieuwe) team Werk & Bentheimer is in 2012 afgerond en er is een functieformatieplan vastgesteld. In de nieuwe vorm wordt integraal gewerkt.</p> <p>In 2012 is een verbeterplan uitgevoerd met betrekking tot het klantvolgsysteem, is een diagnosesysteem ingevoerd en is een start gemaakt met een bestandsanalyse conform de nieuwe diagnosesystematiek die zijn doorloopt kent naar 2013. Hiermee is voldaan aan de aanbevelingen die zijn gemaakt door de Rekenkamercommissie in het rapport 'Doelmatigheid van het re-integratiebeleid' 2011.</p>	Het college heeft de gevraagde duidelijkheid geschapen, echter niet binnen 6 maanden.
-----	--	--	--	---

4.7 Grafrechten in Coevorden (raadsbesluit: 6 december 2011)
 (in samenwerking met Concerncontroller Coevorden, 2011)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen uit rapport</i>			
46.	1. Met betrekking tot de invulling van het streven naar kostendekkendheid. Corrigeer de overdekking vanaf 2013, door: a. de laatste verhoging in 2013 te laten vervallen; <i>OF</i> b. de laatste verhoging in 2013 te laten vervallen en de verhoging in 2012 te verdelen over 2012 en 2013.	Overnemen; a; mocht er sprake zijn van een overdekking dan zullen wij deze uiteraard corrigeren.	Begrote kostendekkendheid 2013: 98,7%. Gerealiseerd: 96,5%. Begrote kostendekkendheid 2014: 100,7%. ²⁷	Aan de aanbeveling is voldaan.
47.	2. Laat na 2013 de grafrechten met niet meer dan de inflatie-index stijgen.	Overnemen; mocht de 100% kostendekking (jaarlijkse herijking) zijn gerealiseerd dan zullen de tarieven vanaf dat moment alleen inflatoir stijgen.	In 2014 is een stijging van de tarieven opgenomen van 0,9%.	Aanbeveling uitgevoerd.

²⁷ Email van betrokken ambtenaar, 18-03-2014.

48.	<p>3. Overweeg of de gemeente haar lasten voor begraven kan reduceren door bijvoorbeeld:</p> <p><i>a. twee graven diep te begraven in plaats van één diep;²⁸</i></p> <p>b. een vermindering van de administratieve lasten;</p> <p><i>c. een begraafplaats een parkfunctie toe te kennen.</i></p> <p><i>d. het peil van het groenonderhoud naar beneden bij te stellen.</i></p> <p>e. te ruimen.</p>	<p>Ad a: niet overnemen; financiële effecten zijn te gering. Twee graven diep betekent een reductie van het benodigde grafoppervlak en daarmee een temporisering in de uitbreiding van de bestaande begraafplaatsen en daarmee minder kapitaallasten. Deze financiële effecten zullen naar verwachting minimaal zijn. De geringe reductie van kosten wordt daarnaast ook voor een deel teniet gedaan door extra investeringen in het grafdelven (dieper).</p> <p>Ad b: overnemen; waar mogelijk zullen de administratieve lasten worden beperkt.</p> <p>Ad c: niet overnemen; Begraafplaatsen hebben voor velen een emotionele beleving die gepaard gaat met een behoefte aan beslotenheid en intimiteit. Het begrip "grafrust" is belangrijk. Niet voor niets is nu nog op iedere begraafplaats geregeld dat groepen minderjarigen zonder begeleiding geen toegang hebben. Dit is geregeld in de door de gemeenten zelf op te stellen "Beheerverordening begraafplaatsen". Een openbare parkfunctie doet onrecht aan die emotionele aspecten. Bovendien zullen de onderhoudskosten per saldo gaan toenemen en is er slechts sprake van verschuiving van kosten. De maatschappelijke impact is groot en deze maatregel zal per saldo tot een kostenverhoging leiden.</p> <p>Ad d: niet overnemen; het terugbrengen van het onderhoudsniveau op de begraafplaatsen bleek in 2009 geen haalbare zaak. De gemeenteraad heeft destijds de bezuinigingen op onderhoud teruggedraaid naar aanleiding van signalen uit de bevolking.</p> <p>Ad e: Aanbeveling wordt overgenomen. Het ruimen van graven is overigens al geruime tijd mogelijk in de gemeente Coevorden. Intern worden de praktische toepassingen van deze mogelijkheden voorbereid. De besparingen in relatie tot de grafrechten zijn echter minimaal. Uitbreidingen van de begraafplaatsen zullen minder snel nodig zijn en dus minder kapitaallasten. De kapitaallasten zijn slechts een klein deel van de totale kosten. De kosten nemen iets toe vanwege de hogere eisen die aan de administratie worden gesteld. Er zal nogal wat energie en tijd en geld gestoken moeten worden in het achterhalen van de namen van nabestaanden / verantwoordelijken voor het onderhoud.</p>	<p>a. Niet van toepassing.</p> <p>b. Het rapport stelde voor (p.8) om de administratie te vereenvoudigen, door (bij behoud van het grafregister) het aparte legesonderdeel 'inschrijven en overboeken in het grafregister' af te schaffen en door de vergunningplicht voor grafbedekkingen en grafkelders te vervangen door een meldingplicht. Conform legesverordening 2014 is dit echter niet gebeurd, waardoor de administratieve lasten niet zijn verminderd.</p> <p>c. Niet van toepassing.</p> <p>d. Niet van toepassing</p> <p>e. Graven worden nog niet geruimd, maar de mogelijkheid bestaat inmiddels o.b.v. het "Protocol werkwijze bestaande graven, urnennissen-/kelders Coevorden" d.d. 19 augustus 2013.²⁹ Waardevolle componenten op de begraafplaats moeten daarbij worden bewaard. Nabestaanden worden nu aangeschreven voor hun toestemming tot ruiming. Op de begraafplaats Coevorden is tot 2016 nog ruimte.</p>	<p>Ad b. Aanbeveling niet uitgevoerd.</p> <p>Ad e. Aanbeveling uitgevoerd.</p>
-----	--	---	---	--

²⁸ De raad heeft bij de behandeling van dit rapport conform advies van het college de gecursiveerde aanbevelingen (3a, 3c en 3d) niet overgenomen. Zie "Besluiten Politieke Markt Coevorden (PMC) van 20 december 2011", <http://raad.coevorden.nl/Vergaderingen/Kamer-3/2012/24-januari/21:00>.

²⁹ Brief B&W d.d. 29 augustus 2013, inzake wel of niet inrichten van een nieuwe begraafplaats.

4.8 Lokaal inkopen (raadsbesluit: 18 september 2012)
 (in samenwerking met Rekenkamercommissie Hardenberg, 2012)

	Aanbeveling, zoals overgenomen door raad	Reactie college	Stand van zaken 31-12-2013	Reactie rekenkamercommissie
	<i>Aanbevelingen aan de raad</i>			
49.	1. Draag het college op om binnen drie maanden een goed toegankelijk en volledig contractenregister in te richten.	Wij nemen deze aanbeveling graag over maar hebben iets meer tijd nodig voor de realisatie. Wij achten een periode van 6 maanden redelijk om dit te organiseren. Hierbij zouden we graag een stap verder gaan en zorgen dat er zowel een goed geborgde jaarlijkse spendanalyse blijft worden uitgevoerd en er tevens een goed en volledig contractenregister aanwezig is. Deze beide tools dienen als basis voor inkoopinformatie. Voor dekking van de kosten die hiermee samenhangen, €15.000 incidenteel voor implementatie en vullen van het register en €6.000 structureel voor onderhoud en licentiekosten, zullen wij binnen de bestaande budgetten zoeken naar ruimte.	Het bestaande contractregister (in Excel) is nog niet compleet. ³⁰ Via Vendorlink (software-leverancier) is een contract-beheersysteem aangeschaft. Op dit moment worden de contracten geïnventariseerd (200 à 300) en het systeem compleet gevuld. Per 1 juli 2014 moet het systeem in werking zijn.	Het college voert de aanbeveling nu uit. De toegezegde implementatietermijn van 6 maanden is niet gerealiseerd. Overigens hadden raad en college de aanbeveling om een contractregister in te voeren, ook al bij het rekenkamerrapport over inkoop uit juli 2007 overgenomen.

³⁰ Accountant: Board letter interim-controle 2013 (25-11-2013) p.11.

50.	<p>2. Vergroot de mogelijkheid om lokaal voorkeursbeleid te voeren door het drempelbedrag, tot waaraan de gemeente onderhands kan gunnen, te verhogen. Laat onderzoeken, wat daarvoor de optimale grens is en let daarbij op mogelijke positieve en negatieve neveneffecten, zoals op de prijs/kwaliteitsverhouding en een vermindering van transparantie over de gemeentelijke inkoop.</p>	<p>Wat betreft de mogelijkheid om het drempelbedrag, tot waaraan de gemeente onderhands kan gunnen, te verhogen zijn wij van mening dat hierover zorgvuldig nagedacht dient te worden. Er zijn verschillende onderzoeken bekend die hierover iets zeggen. Globaal is de conclusie hieruit dat bij het verhogen van drempelbedragen inderdaad de mogelijkheid van het uitnodigen van enkele lokale ondernemingen bevordert wordt, maar dat dit veelal ten koste gaat van een transparant en objectief inkooptraject. Daarnaast is het de vraag of dit voor de gemeente financieel gezien niet meer nadelen dan voordelen biedt. Bij het opstellen van de huidige drempelbedragen is weloverwogen rekening gehouden met deze onderzoeken en de hierboven genoemde consequenties. De drempelbedragen van de gemeente Coevorden liggen nu volledig in lijn met de landelijk gehanteerde drempelbedragen en worden ook in BOCE-verband gehanteerd. Het college geeft er de voorkeur aan om gelet op bovenstaande de huidige drempelbedragen te handhaven.</p>	<p>In een brief d.d.22 januari 2013, n.a.v. het rekenkamerrapport, heeft het college aan de raad voorgesteld om de drempelbedragen te verhogen. De bovengrens voor enkelvoudig onderhandse aanbesteding van leveringen en diensten is daardoor verhoogd van € 25.000 naar € 30.000; de bovengrens voor meervoudig onderhandse aanbesteding van werken is verhoogd van € 400.000 naar € 1,5 miljoen.</p>	<p>Dit vergroot de mogelijkheden om lokale ondernemers voor offerte uit te nodigen. Hierdoor is voldaan aan de aanbeveling.</p>
	<p><i>Aan het college</i></p>			

51.	3. Continueer het huidige beleid voor lokaal inkopen en blijf in de uitvoering voortdurend aandacht vragen voor dit beleid.	Deze aanbeveling onderschrijven wij volledig en het college neemt deze aanbeveling geheel over.	Het college ziet dit als een continu proces. Bij de herziening van het inkoopbeleid, in november 2013, heeft het college bevestigd dat bij meervoudig onderhandse aanbesteding minimaal 1 lokale leverancier uitgenodigd moet worden voor een offerte. Bovendien is in het huidige beleid de verlichting van administratieve lasten opgenomen (conform aanbestedingswet). Dit is gunstig voor lokale ondernemers.	Aanbeveling uitgevoerd.
52.	4. Informeer lokale ondernemers over gemeentelijke inkopen en aanbestedingen, door deze op het internet te publiceren of door hen de mogelijkheid te bieden zich als potentiële leverancier via internet aan te melden (bijvoorbeeld door aan te sluiten bij een internet-marktplaats voor gemeenten).	Deze aanbeveling onderschrijven wij volledig en het college neemt deze aanbeveling geheel over.	Uitnodiging via Kamer van Koophandel over lokaal inkopen: "Zo doet u zaken met de gemeente" op 7 oktober 2013 in Sleen. Er zijn meer informatie-avonden voor ondernemers geweest, echter niet specifiek voor lokale inkopen. Via de gemeentelijke website kunnen ondernemers melden dat zij in aanmerking willen komen voor een opdracht van de gemeente (tot nu toe hebben 30 ondernemers dat gedaan). Afd. inkoop zorgt dan voor categorisering.	De aanbeveling is uitgevoerd, maar het effect is door het geringe aantal bereikte ondernemers nog onvoldoende gerealiseerd.
53.	5. Betrek bij de keus om samen met buurgemeenten in te kopen altijd de vraag of dit ten nadele van lokale leveranciers is.	Deze aanbeveling onderschrijven wij volledig en het college neemt deze aanbeveling geheel over.	Het beleid is 2-ledig. De gemeente weegt ten eerste bij de keuze voor gezamenlijke aanbesteding de effecten op lokale inkoop mee. Ten tweede kiest zij bij gezamenlijke onderhandse inkoop ervoor om minimaal 1 lokale offerte op te vragen.	Aanbeveling uitgevoerd.

54.	6. Verleng bestaande contracten niet zonder ook te kijken naar alternatieve (lokale) leveranciers.	Deze aanbeveling onderschrijven wij volledig en het college neemt deze aanbeveling geheel over.	Het contractregister signaleert de aflopende contracten. Het inkoopbeleid is ook van toepassing op verlengingen: bij onderhandse aanbesteding dient tenminste 1 lokale ondernemer uitgenodigd te worden.	Aanbeveling uitgevoerd.
-----	--	---	--	-------------------------

BIJLAGE 1: RAADSDISCUSSIE OVER NAZORG-RAPPORT 2010

Bij het vorige Nazorgrapport (uit 2010) van de Rekenkamercommissie Coevorden hebben raad en college gedebatteerd over de wijze waarop zij de aanbevelingen uit dat rapport en uit toekomstige (rekenkamer)-rapporten wilden uitvoeren.³¹ De aanleiding hiervoor waren de drie aanbevelingen, die de rekenkamercommissie in dit rapport gedaan had:

Aanbevelingen Nazorgrapport (2010)

3.2.1 Aan de raad

1. Stel als norm vast dat binnen 1 jaar na de raadsbehandeling van een rapport de implementatie van de aanbevelingen in principe afgerond moet zijn.
2. Kies in overleg met het college een middel en moment om de uitvoering te meten van uw besluiten over aanbevelingen uit rapporten.

3.2.2 Aan het college

3. Stel standaard een SMART geformuleerd Plan van Aanpak op ter uitvoering van overgenomen aanbevelingen en stuur dit ter informatie aan de raad.

De raad heeft dit rapport behandeld in zijn Politieke Kamer 2 van 8 april 2010 en erover besloten in de raadsvergadering van 20 mei 2010. Daarbij namen zowel raad als college alle aanbevelingen over.³² Zij besloten daarbij aanvullend dat ten eerste bij de norm om na één jaar de aanbevelingen uitgevoerd te hebben, het college afwijkingen daarvan aan de raad zou melden. Bij de tweede aanbeveling besloot de raad conform het raadsvoorstel om het Seniorenconvent te verzoeken, de uitvoering ervan samen met het college vorm te geven. De derde aanbeveling namen raad en college niet alleen over, maar het college kondigde bovendien aan, dit principe voortaan op alle rapporten van de rekenkamercommissie toe te willen passen. Aan het eind van de besluitvormende raadsvergadering over dit agendapunt vatte de portefeuillehouder (in dit geval de burgemeester) het standpunt van het college samen. Dit standpunt viel samen met de standpunten die een raadsmeerderheid al eerder in de vergadering geformuleerd had.³³

Toezegging college bij raadsbehandeling Nazorgrapport 2010:

"Het college stemt ermee in een plan van aanpak op te stellen ter uitvoering van de door de raad overgenomen aanbevelingen. Uiteraard wil het college dit plan van aanpak SMART gaan formuleren. Spreker merkt ten overvloede op dat dit geldt voor alle volgende rapportages van de Rekenkamercommissie, en niet voor het voorliggende rapport. Samengevat: het college zal bespreken hoe een dergelijk plan van aanpak het beste kan worden geformuleerd, SMART en met haalbare termijnen. Dit moet zodanig dat de raad het vertrouwen heeft dat de termijn die de norm voorschrijft, wordt gehaald. Bij afwijking van die norm wordt de raad geïnformeerd zodat hij de vinger aan de pols kan houden. Volgens de burgemeester is dit een sluitende aanpak."

³¹ Rekenkamercommissie Coevorden: *Veel wel, een deel nog niet. Uitvoering van raadsbesluiten over rekenkamerrapporten 2006-2009*. (Coevorden, januari 2010).

³² Raadsvoorstel (nr.725) gemeente Coevorden, PMC 20 mei 2010, Agendapunt: Kamer 3, 6.1.

³³ "Notulen van de vergadering van de kamers 3 en 4 van de gemeenteraad van de gemeente Coevorden, gehouden op donderdag 20 mei 2010 om 21.00 uur", p.6.

BIJLAGE 2: LIJST VAN GERAADPLEEGDE PERSONEN

Medewerker gemeente Coevorden	Hoofdstuk
Tineke Kuipers	Kaderstelling
Henk Oortmann	ROC
Rob Bezemer	BWT Vervolg
Jeroen Kuijpers	ICT
Bert Elving	ICT
Irma Timmer	Bezwaartermijnen
Suzanne Brouwer	Bezwaartermijnen
Pascal Nijland	Reintegratie
Evert Hagenauw	Grafrechten
Roelof Snijders	Grafrechten
Ilona van der Kaap	Lokale inkoop

Rapporten Rekenkamercommissie Coevorden

Raadsperiode 2006-2010

1. "Quick scan Bestuursprogramma Gemeente Coevorden": Benchmark B&W-Bestuursprogramma 2006 – 2010 (2007)
2. "Investeer in inkoop. Inkoop- en aanbestedingsbeleid in de gemeente Coevorden 2004-2006 (2007)
3. "Bouwen met vertrouwen. Klantgerichtheid en doeltreffendheid van de bouwplanprocedure in Coevorden" (2008)
4. "Verloren ambitie. Geprivatiseerde sportaccommodaties in de praktijk: eindrapport" (2009)
5. "Een goede raad. De kaderstellende rol van de Coevorder gemeenteraad" (2009)
6. "En nu de tonnage nog. De haven: het Regionaal Overslagcentrum Coevorden (ROC)" (2009)
7. "Veel wel, een deel nog niet. Uitvoering van raadsbesluiten over rekenkamerrapporten 2006-2009": Nazorgonderzoek (2010)
8. "Vervolgonderzoek bouwvergunningverlening gemeente Coevorden" (2010)

Raadsperiode 2010-2014

9. "Meer raad voor ICT. Onderzoek naar de sturings- en controle mogelijkheden van de gemeenteraad op ICT-kosten in Coevorden" (2010)
10. "Bezwaarlijke termijnen: tijd voor een heroverweging! Termijnoverschrijding bij bezwaarschriften" (2011)
11. "De doelmatigheid van het re-integratiebeleid in de gemeente Coevorden" (2011)
12. "Grafrechten in Coevorden" (in samenwerking met Concerncontroller Coevorden, 2011)
13. "Lokaal inkopen" (in samenwerking met Rekenkamercommissie Hardenberg, 2012)
14. "Vergunningverlening en handhaving biovergister Alte Picardiëkanaal" (2012)
15. "Mikken op een bewegend doel. Projectmanagement Holwert-Zuid, Nieuwbouw Gemeentehuis en Wensbeeld 2.0" (2013)
16. "Leegstand op de kaart gezet" (2013)

Raadsperiode 2014-2018

17. "Wie de schoen past! Nazorg op rekenkamerrapporten" (2014)